

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

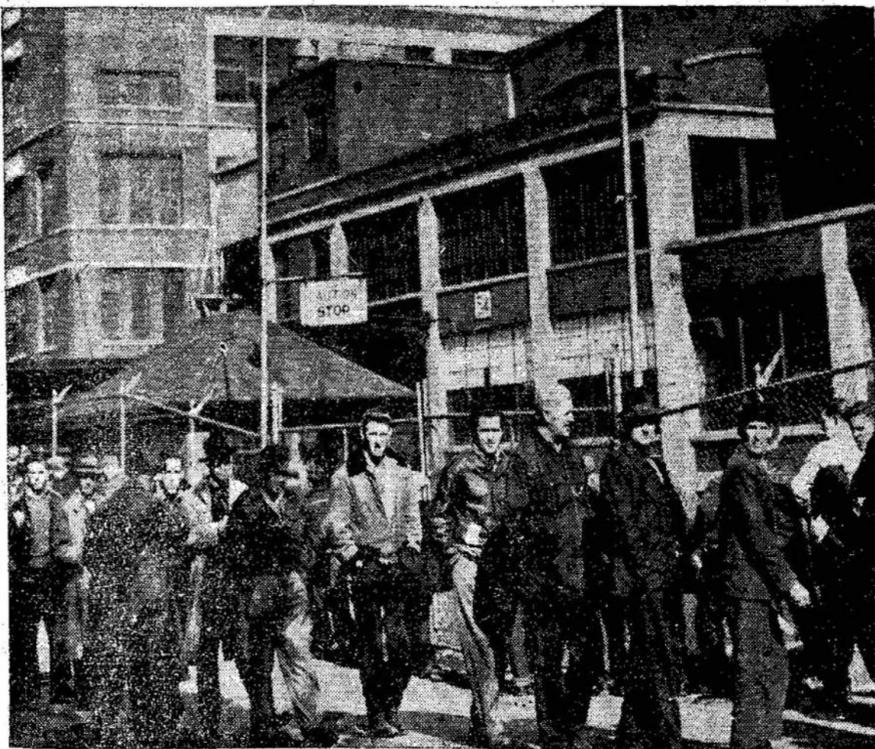
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 944

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 11, 1949, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X V I I I

General Motors korporacijos darbininkai Oshawoje piketuoja įmonę. Jie išėjo į streiką, kuomet korporacija prašė išdarinti is darbuotojus. Streikuoja keli tūkstančiai darbininkų.

Sako Karas Sunaikytą Kapitalizmą Tarybų Sąjunga Tačiau Nenori Karo

MASKVA. — Kalbėdamas Balsoi Teatre, Jurgis M. Malenkov, ministrų tarybos vicepirmininkas ir politbiuro narys, pareiškė, kad jeigu "imperialistai pradėtų trečią karą, tai jis būtų kapai netik individualiam kapitalistiniams kraštams, bet ir viso pasaulio kapitalizmui.

Kelia Balsą Prieš Persekiojimus JAV

LONDON. — Konni Zilliacus, darbietis, įnešė parlamentan, kad Britanijos vyriausybė keltų balsą Jungtinėse Tautose prieš netolerantiškumą Amerikoje. Jis sako, kad politinių idėjų slopinimas, stoka tolerancijos Amerikoje blogai veikia į visą pasaulį.

Jis pažymėjo, kad negrų diskriminavimas tebeina Amerikoje.

John Platts-Mills taipgi pasiūlė: "Jei tas barbarizmas Amerikoje bus tęsiamas, Britanija turi atsaukti savo ambasadorių, parodydami savo žmonių nepasitenkinimo".

"Lai niekas nemano, kad mes bijome karo kurstytojų barškimo savo ginklais. Lai jie žino, kad ne mums, o agresoriams reikia bijoti karo.

"Amerikos žmonės pradeda suprasti, kad jeigu kiltų naujas kraujo praliejimas, tai verkiančių motinų, žmonių, seserų ir vaikų būtų ir Amerikoje.

"Amerikos atominė diplomatija yra pilnai numaskuota. JAV manė, kad jos turi monopoliją. Bet faktinai Tarybų Sąjunga irgi turi tą atominį ginklą".

Bet Tarybų Sąjunga, sakė jis, nenori karo ir daro viską, kad išvengtų karo. "Mes nenorime karo, ir darome viską, kad jis neįvyktų. Tarybų Sąjungos taikos politika yra tarybinės sistemos vyriausias pamatas."

Ant rytojaus, Raudonojoj aikštėj įvyko didžiulis paradas, kurio žiūrėjo ne tik Tarybų Sąjungos vadai, bet ir įvairių šalių diplomatai. Apvaikščiojime buvo atstovybės iš Kinijos, Balkanų šalių, rytinės Vokietijos ir kitų draugiškų šalių.

Tarybų Sąjunga ne viena, nurodė kalbėtojai. Viso po socialistine vėliava maršuoja jau 800,000,000 žmonių. Taikos frontas žymiai sustiprėjęs.

Liaudininkai Valdo Jau 4 Penktadalius Kinijos

ČUNGKING. — Kinijos komunistai - liaudininkai vis giliau veržiasi į pietiniai-vakarinę Kwangsi provinciją, bloksdami tautininkus atgal.

Kinų Liaudies Respublika valdo jau keturis penktadalius visos Kinijos žemės, o tautininkams - telieka tikslai apie vieną penktadalį, kaip praneša Associated Press, amerikinė žinių agentūra.

Liaudies Armija atakuoja tautininkų kariuomenę ir pietinėje Yunnano provincijoje. Tautininkai sakosi atmušę liaudininkus nuo Čuanhsien miesto ir geležinkelio stoties Yunnane.

Tautininkų valdžia pavarys du aukštus savo valdininkus Yunnano provincijoje, nes pritaria komunistams.

12 Užsienio Reikalų Ministrų Nesusitarė

PARYŽIUS. — Dvylika vakarinės Europos užsienio ministrų turėjo konferenciją čionai, bet nesusitarė nei vienu klausimu. Jie sutiko, kad būtų įtraukta į jų ratelį vakarinė Vokietija, bet ir tuo reikalu nepadarė tarimo.

De Gasperio Valdžia Atsidūrė Krizyje

ROMA. — Alcide de Gasperio krikščionių demokratų valdžia atsidūrė krizyje, kuomet dešinieji socialistai, vadovaujami Giuseppe Saragat, nutarė pasitraukti iš ministerijos.

Socialistams buvo duota vietos ministerijoje, pats Saragat buvo vice-premjeru.

Socialistų vykdomoji taryba nutarus pasitraukti iš valdžios, nes dalyvavimas klerikalų valdžioje "skaldo Italijos socialistų judėjimą."

De Gasperi, sakoma, dar prašys socialistus veiktį valdžioje, nes jiems pasitraukus, grius koalicinė ministerija.

Kitos de Gasperio bėdos tai streikai. Italijos Darbo Generalė Konfederacija skelbia 8 valandų generalį streiką visoje šalyje. Konfederacija turi 6,000,000 narių.

Streikas skelbiamas protestui prieš nužudymą dviejų ir sužeidimą 13 žemės ūkio darbininkų, laike demonstracijos pietinėj Italijoje. Demonstracija kilo kuomet policija puolė valstiečius dirbančius savo žemę. Policija šaudė į minią žmonių.

Italijos ekonominė padėtis irgi sunki. Bedarbių yra didelis skaičius. De Gasperio valdžia nepajėgia bedarbius tinkamai šelpti ar darbu ap rūpinti.

NEW YORKAS. — Visoje šalyje advokatai sujudo prieš nuteisimą penkių komunistų gynusių advokatų New Yorke.

Iš Los Angeles 125 Pacifico pakraščio advokatai prisuntė peticiją Circuit Teismui, kurioj reikalaujama atimesti teisėjo Medinos uždėtas advokatams bausmes.

Jų siekis yra suvienyti Europą ekonominiai, politiniai ir kultūriniai. Užsienio ministrai sudaro taip sakant aukštuosius Europos Tarybos rūmus.

Atrodo, kad Britanija ir Francija nenori nusileisti amerikiečių reikalavimą m. s. Ypatingai Francijai nepatinka amerikiečių planai Vokietijoje, o Britanijai, prekybiniai planai visoje Europoje.

Jungtinių Valstijų sekretorius Ačesonas ketina atlekti čia pasitarimui Vokietijos klausimu su Bevinu ir Šumanu, tais dviem nelabai paklusniais berneliais.

Apvienytos Europos organizatoriai, kurių priesakyje stovi Čiorčilas, nori įsteigti Europos Aukščiausį Teismą, artimiau sujungti visas šalis ekonominiai, kultūriniai ir politiniai. Bet ministrai nerado bendros kalbos. Jie atidavė tuos visus klausimus "ekspertų" komitetams.

Le Monde, įtakingas Paryžiaus laikraštis, pareiškė, kad ministerių debatai žymiai susilpnino Europos Tarybos padėtį. Aplamai, francūzų spauda atsinešė į konferencijos darbus labai kritiškai.

Maršalas Rokosovskis Pakviestas Lenkijon

VARŠUVA. — Lenkijos vyriausybė pakvietė Lenkijon tarybinės armijos maršalą Konstantiną K. Rokosovskį, kuris yra gimęs Lenkijoje ir dirbęs Varšuvoje, užimti apsigynimo ministerio vietą.

Maršalas M. Zymierskis pasiūlo savo iš apsigynimo ministerio vietos ir pats rekomendavo pakviesti maršalą Rokosovskį, kuris, kaip lenkas, labai populiarus Lenkijoje.

Rokosovskis komandavo Tarybų Sąjungos jėgom, kurios išvijo vokiečius iš lenkų žemių.

Rytinių valstijų 360 advokatų irgi įteikė peticiją.

Trečia peticija įteikta teisėjo Norval Harris ir eilės kitų žymių amerikiečių.

Pasidairius Po Kanada

Valdžia suminkštino re-
dų kontrolę. Butų savininkai
galės kelti reidas iki 25 nuo-
šimčių arba visu ketvirtada-
liu.

Jeigu savininkai nešildo iš-
renduotų butų arba rendaui-
ninkai turi naudoti tuos pa-
čius tolius, tai yra leidžia-
ma kelti iki 20 nuošimčių.
Jeigu spėsdami arba visai
atsidūmę, tai galima kelti
reidą iki 25 nuošimčių.

Taipgi namų savininkai
gali duoti notas rendaui-
ninkams išsikraustyti, jeigu jie
namus įsigijo prieš 1 dieną
lapkričio šių metų, ir jeigu
jie patys užims tuos namus.

Atrodo, kad už metų lai-
ko butų kontrolė bus visai
panaikinta.

Pasirodo, kad ne visada ir
raudonas baisus.

Toronto miesto kontrolie-
riai tiesiog peklą kelia, kad
Maple Leaf Gardens admini-
stracija šįmet nebeleis
ponų kontrolierių į raudonas
kėdes už dyką. Jeigu norės
jeiti veltui, tai turės sėsti į
mėlynas kėdas.

"You can't do that to me!"
sušuko kontrolierius Balfour
kuomet sužinojo, kad admini-
stracija perkėlė ponus į
mėlynujų kategoriją.

Mėlynos kėdės randasi
kiek toliau nuo aikštės, kur
sportininkai žaidžia.

Sakoma, kad Maple Leaf
Gardens administracija pažei-
mino kontrolierius už tai,
kad miestas pakėlė taksus už
Gardens \$15,000 į metus.

CIO konvencijos Clevelan-
de tarimai išmesti iš CIO e-
lektrinių unijų greitai at-
siliepė Kanadoje.

Peterborough skyriuje į-
vyko kibirėai ir atrodo, kad
įvyks skilimas. Dalis narių,
su didžiuma valdybos narių,
nori paglemžti skyrių ir nu-
sivesti į CIO organizuojama
Electrical Workers Uniją.

Vidujinės peštynės tikrai
susilpnins uniją ir iš to nau-

Marjorie McEnaney, CBC
paskaitų ir vistonėnių reika-
lų skyriaus narė, kuri or-
ganizuoja dramas, vaizduo-
jančias naujų kanadiečių į-
sikūrimą.

da bus tikrai samdytojams.

Kanados Tarybų Sąjungos
Draugiškumo Nacionalis Kom-
itetas su Dr. Endicottu
priešakyje atsikreipė į Ka-
nados valdžią, kad ji atsteig-
tų tuos draugiškus santykius
su Tarybų Sąjunga, kokie
buvo kero metu.

Jis nurodo, kad geri san-
tykių tarp šių šalių padėtų
palsykėti taiką pasaulyje ir
atneštų naudą patiems kana-
diečiams, kadangi būtų gali-
ma vesti platesnę prekybą.

Komitetas taipgi reikalau-
ja pripažinti naują valdžią
Kinijoje ir pradėti prekybą.

Kanados Legijono Kvebe-
ko Poppy Komiteto pirminin-
kas Douglas Smith mano,
kad šią žiemą Montreale bus
apie 90,000 bedarbių.

Įdomiausia tas, kad di-
džiama tų bedarbių būsią tik
praėjusio karo veteranai.

Darbo Progresyvės Parti-
jos Kvebeko Provincijos kon-
vencija išleido manifestą, ku-
riame pasisakoma už pakei-
timą Kanados konstitucijos
taip, kad Kvebeko provincija
turėtų teises atsakyti daly-
vauti kare, jeigu ji nema-
to reikalo, nors kitos provin-
cijos ir pasisakytų už daly-
vavimą.

Tim Buck, nacionalis mi-
nėtos partijos lyderis, yra iš-
sireiškęs, kad francūzams
būtų suteikta autonomija,
jeigu jie to pageidautų.

Kvebeko provincija apgy-
venta vyriausiai francūzais,
kurie yra linkę prie didesnės
savivaldos, negu kad jiems
yra leidžiama.

Kovo mėnesį įvyks pirmas
visos Kanados moterų suva-
žiavimas Toronte, kaip pra-
nešė Mrs. Rae Luckock.

Suvažiavimas įvyks moterų
dieną, kovo 8 dieną.

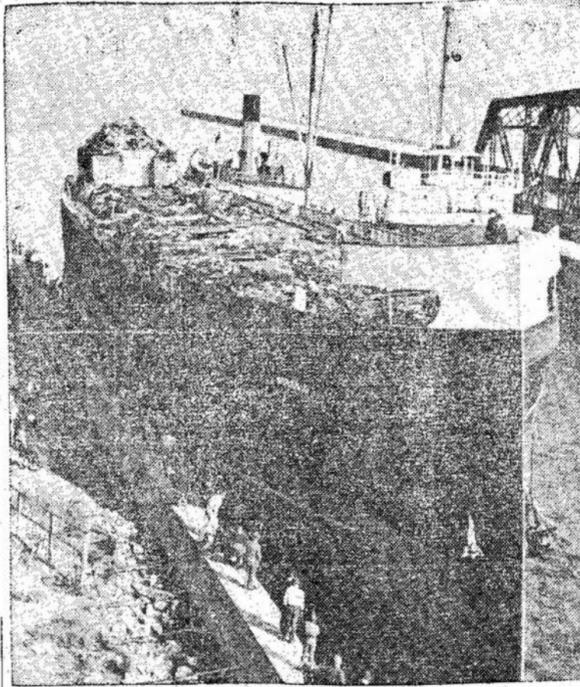
Atsišaukimas bus išsiunti-
nėtas visoms moterų organi-
zacijoms Kanadoje. Ant die-
rotvarkės bus taika, moterų
ir vaikų gerovė ir kiti klausimai.

Kanadietis

Klaidos Atitaisymas

Aprašant M. Šimkūno ir E.
Siriūnienės vestuves, įsibro-
vė klaida. Darant paskutinę
korektūrą eilutės susikeitė
taip, kad eilutė, kuri turėjo
būti ant pirmo puslapio, ži-
niose, pateko į koresponden-
ciją, o reikiamoji eilutė įsidė-
jo ant pirmo puslapio. Kada
klaida buvo patėmyta, jau
nebuvo galima ištaisyti.
Labai atsiprašome draugų
Šimkūno ir Siriūnienės, da-
bar jau Šimkūnienės, ir lin-
kime jums laimingo šeimyni-
nio gyvenimo.

Redakcija

Likučiai Noronic gabunami į
Hamiltoną, kur bus panau-
doti kaip medžiaga geleži-

niams gaminiam. Noronic
gaisre žuvo arti pusantro
šimto žmonių.

Aukavo už Brošiūrą

Pastaruoju laiku už bro-
šiūrą "Ar Taika Yra Gali-
ma?" aukų gauta sekančiai:
E. Salley, New Britain,
Con., \$1.25.

Mrs. D. Valtas, Rochester,
N. Y., \$2.00.

LLD 110 kuopa \$5.00.
P. Gavenas, Toronto, \$1.
Ch. Narusevičius, Toronto,
\$1.00.

Per J. Brazdžių, Sudbury,
Ont., už išplatintas brošiū-
ras \$2.25. Aukojo: V. Stonis,
S. Rakštys, J. Brazdžius ir
J. Klusis po \$1.00; J. Čepelis,
A. Jasulis, P. Meruonas, P.
Kontrimas ir P. Dulkys po
50 ct.

A. J. Peck, Toronto, 50 c.
Per J. Naujokaitį, Toron-
to, gauta: Kaulinis, Brook-
lyn, N. Y., \$1.00; Juška,
Brooklyn, N. Y., \$1.00; Ste-
ponavičius K., Cliffside Park,
N. J., \$1.25.

Sekantios aukos gautos
per Liaudies Balsą:

J. Lesevičius, Montreal,
prisijuntė nuo D. Norwich ir
J. Griciaus po 50 ct.

J. Lucas, James River
Bridge, Alta., 50 ct.

T. Rosenberg, Simcoe,
Ont., 50 ct.

Per D. M. Šolomską, gau-
ta: LLD 185 kp., Richmond
Hill, N. Y., (per J. Vinikai-
tį) \$4.75; LLD 136 kp., New-
ark, N. J., (per P. Ramošką)
\$2.50; LLD 212 kp., Bayon-
ne, N. J., (per P. Janiuną)
\$2.50; LLD 19 kp., Chicago,
Ill., (per P. Šolomską) \$6.25;
LLD 148 kp., W. Frankfort,
Ill., (per M. Dranginį) \$1.25;
LLD 48 kp., Binghamton, Pa.,
(per B. Valiuką) \$1.00; J.
Marcinkevičius, Harrison, N.
J., \$1.00.

Visiems už aukas ir pasi-
darbavimą širdingai ačiū.

Padaryta Revizija

Lapkričio 7 d. įvyko komi-
teto posėdis, kuriame bu-
vo padaryta knygos revizi-
ja, peržiūrėtos, pajamos ir
išlaidos. Padarius reviziją
rasta:

Nuo birželio 10 d., 1948 m.,
ligi lapkričio 7 d., 1949 me-
tų, komitetas turėjo pajamų
\$574.76. Su birželio 10 d.,
1948 m., komiteto izdo ba-
lansas buvo \$544.73. Bendrai
\$1,119.49.

Išlaidų per tą patį laiko-
tarpį buvo \$553.36. (Stam-
bioji išlaidų byla yra apmo-
kėjimas brošiūros "Ar Tai-
ka Yra Galima?" atspausdi-
nimo.)
Palyginus išlaidas su pa-
jamomis, gauname, kad su
lapkričio 7 d., šių metų, Ka-
nados Lietuvių Nacionalio
Komiteto izde randasi viso
\$566.13.

Tame pačiame posėdyje
buvo nutarta iš komiteto iz-
do paskirti \$50 aukų Kana-
dos Taikos Kongresui jo dar-
bams vesti už taiką ir nutar-
ta atnaujinti Liaudies Bal-
so 10 prenumeratų dėl Bra-
zilijos lietuvių.

Posėdyje ir revizijos dary-
me dalyvavo Z. Janauskas,
J. Berškys, V. Strazevičius,
K. Kilikevičius.

J. Berškys,
K.L.N.K. Sekretorius
457 Parkside Dr.,
Toronto, Ont.

MŪSŲ LIGONIAI

TORONTO. — Susirgo ir
atsigulė ligoninėje Juozas Žu-
kauskas. Taipgi serga M. Mi-
kolojunas, westonietis. Pas-
tarasis gydos namie.

Linkiu greitai pasveikti.
Reporteris

Winnipegiečiai Dirba Liaudies Balso Vajuje

WINNIPEG. — Mes, win-
nipegiečiai, 217 kuopos nari-
riai, turėjome susirinkimą
spalių 30 dieną. Nors susi-
rinkimas nebuvo labai skait-
lingas, bet labai svarbus, nes
turėjome svarbių reikalų.

Viską apsvarstę, priėjome
prie Liaudies Balso vajuos.
Susirinkimo pirmininkas
draugas M. Vidrukas per-
skaitė gautą laišką iš Liau-
dies Balso administracijos,
kad Liaudies Balso vajuos jau
prasidėjo ir mums, III rajonui
siūloma sukelti \$200 ir
gauti naujų skaitytojų.

Malonu buvo girdėti iš
draugų, kad nei vienas nenu-
sigando, visi pasižadėjo dar-
buotis ir sukelti trečiam ra-
jonui pasiūlytą kvotą su
kaupu. Ir tikimės, kad neap-
siriksime. Mes tikimės, kad
mums padės Port Arthur ir
Red Lake draugai. Jie niekad
neapleido savo rajono. Pasi-
rodykime, kad mes esame
darbštūs ir nepasidodame
kitiems rajonams.

Mes Winnipege užsidėjome
kvotą \$125, Port Arthurui
\$50 ir Red Lake \$25. Tiki-
mės, kad sukelsime.

Kas link vajininkų, jie dar
nenori duoti savo pavardžių
kol turės keletą desėtkų do-
lerių, bet turiu pasakyti, kad
visi pasišventė. Jie nesuvils.

Aš norėčiau dar pridėti,
kad mes, kurie nesame vajin-
ninkais, taipgi turime dirbti
kiek galint, kad padidinti
Liaudies Balso šeimyną.
Liaudies Balsas yra daug pa-
dėjęs mūsų reikaluose, padės
ir ateityje. A. Dicksonas

Brangaus Vyro Mirties Metinėms Paminėti

Juozas Antanavičius
Gimęs 1904 m. gruodžio mėn.
19 d., Seinų apskr., Lazdijų
valsč., Gembešelio km., Ka-
nadoje pragyvenęs 20 metų,
su šiuo pasauliu atsiskyrė
1948 metų lapkričio 14 di-
ną. Paliko dideliame nuliū-
dime žmoną Veroniką ir sū-
nų Vytautą.

Mielas vyre ir tėve, mes
Tavęs iki šiam laikui nega-
lime pamiršti. Nors Tu mus
ir palikai, bet pasilikai amži-
nai mūsų širdyse. Minėdami
tavo metines vėl su didžia
meile ir skausmu prisimena-
me Tave. Brangus vyre ir tė-
ve, nors tu pas mus niekada
negrįši, bet mes vėliau ar
anksčiau pas Tave ateisim.

Nuoširdžiai kviečiame vi-
sus artimuosius ir pažįsta-
mus toje skaudžioje valando-
je prisiminti mūsų vyrą ir
tėvą.

Isėkis Vyre ir Tėve, tegu
neslėgia tavęs Kanados žem-
melė.

Amžinai liūdj:
Žmona ir Sūnus

Medin
Ketura

Kau
30, p
aukšt
šiol š
diniai

Nar
gal in
projek
po 3-4
nas bu
mus —
mą. V
bariai
plytelė

Nau
žią iš
puosta

Dar
statyk
transp
mo m
tai.

Mod
sigyve
nės da

Po 30
iš He

SAL

runke

"Bals

bar p

kelių

vieno

centū

Cu

ir sta

tus p

ties k

Panev

37.

siūlyn

montu

Daug

dinta.

drg. P

patob

vyklo

kaling

kartu

runke

siūlyn

Astika

lizator

lia cul

kultūr

mui i

statyt

Medin

Kau

30, p

aukšt

šiol š

diniai

Nar

gal in

projek

po 3-4

nas bu

mus —

mą. V

bariai

plytelė

Nau

žią iš

puosta

Dar

statyk

transp

mo m

tai.

Mod

sigyve

nės da

Po 30

iš He

SAL

runke

"Bals

bar p

kelių

vieno

centū

Cu

ir sta

tus p

ties k

Panev

37.

siūlyn

montu

Daug

dinta.

drg. P

Pasidairius po Tarybų Lietuvą

Medinių Sandėlių Vietoje — Keturaukščiai Namai

Kaune, Mickevičiaus g. Nr. 30, pradėta didelių keturaukštų namų statyba. Ligi šiol šioje vietoje styrojo mediniai sandėliai.

Namų statyba vyksta pagal inžinieriaus J. Gudelio projektą. Juose bus 24 butai po 3-4 kambarius. Kiekvienas butas turės visus patogumus — vonią, centrinį šildymą. Virtuvės ir vonios kambariai bus iškloti metlacho plytelėmis.

Naujieji namai turės gražią išorę, jų fasadas bus papuoštas dirbtiniu granitu.

Darbai mechanizuoti: į statybos aikštelę atgabentas transporteris, betono maišymo mašinos, elektriniai keltai.

Moderniškuose butuose apsigyvens laivų remonto įmonės darbininkai.

Po 300 Centnerių Iš Hektaro

SAKIAL. Gausus cukrinių runkelių derlius užaugo "Balsupio" kolūkyje. Jau dabar prasidėjo cukrinių runkelių nuėmimas. Nuo kiekvieno ha prikama ligi 300 centnerių.

Cukrinius runkelius kasti ir statyti į priėmimo punktus pradėjo ir kiti apskrities kolūkiai.

J. Adomavičius

Panevėžio Įmonėse

37 racionalizatoriniai pasiūlymai patiekti šiemet remontuojant cukraus fabriką. Daug pasiūlymų jau įgyvendinta. Įmonės mechaniko drg. Paškevičiaus pasiūlytas patobulinimas runkelių plovimoje užkerta kelią nereikalingoms šaknims patekti kartu su runkeliais, gerina runkelių apdirbimą. Tris pasiūlymus pateikė šaltkalvis Astikas. Šaltkalvio-racionalizatoriaus pasiūlymai pakeičia cukraus kokybę, gamybos kultūrą. Išspaudų pergabeniui iš fabriko į duobes pastatytas transporteris.

Fabriko kolektyvas baigia paskutiniuosius darbus gamybai pradėti. Cukrinių runkelių priėmimo punktai jau priiminėja cukrinius runkelius. Cukraus gamyba bus pradėta pirma laiko.

B. Sargėnas

Pasiektas 1950 Metų Gamybos Lygis

VILKAVIŠKIS. "Pasagos" fabriko darbininkų kolektyvas, įsijungęs į tarpusavio socialistines lenktynes Didžiojo Spalio 32 metų garbei, pasiekė 1950 metams planuojamą mėnesinį gamybos lygį. "Pasagos" fabriko kolektyvas mėnesinius pas-

gų ir grifų gamybos planus nuolat viršija.

—o—

Atsikuria Zarasai

Zarasuose vyksta miesto atstatymo ir išplėtimo darbai. Neseniai buvo perduoti eksploatacijon 3 nauji dviauksčiai namai Būgos gatvėje, Marytės Melnikaitės gatvėje pastatyta 15 naujų gyvenamųjų namų. Tarybų aikštėje pastatytos 2 naujos krautuvės, įrengta moderniška užkandinė. Naujai atremontuota elektrinė dabar tiekia elektrą ne tik miestui, bet ir apylinkės kolūkiams. Šiomis dienomis buvo užbaigtas statyti naujas tiltas, kuris jungia miestą su Magučių kurortu. Tiltą statyboje miesto darbo žmonės organizavo talkas ir atidarbavo 700 valandų.

D. Juknevičius

Liaudies Chorai

Vakar Mažeikiuose prasidėjo apskrities liaudies chorų apžiūra, kurioje ypač gausiai dalyvauja kolūkių chorai. Apžiūroje dalyvauja daugiau kaip 1,000 dainininkų. Chorai atlieka Dainų šventės repertuaro dainas.

Nauji Automatai

KLAIPEDA. Kojinių fab-

rikas "Aušra" gavo iš broliškųjų respublikų 22 kojinių automatus. Meistrai Vladičiauskas, Valatka ir Staškevičius baigia montuoti gautuosius automatus naujame fabriko ceche.

10 Kolūkių Futbolo Komandų Vienam Valsčiui

MAZEIKIAI. Futbolas — viena populiariausių sporto šakų Akmenės valsčiaus kolūkiuose. Čia jau sukurta 10 futbolo komandų. Dvi iš jų dalyvavo "Tiesos" taurės turnyre. Šiuo metu pajėgiausios ekipos yra Julijos Žemaitės vardo ir "Saulutės" kolūkiuose. Jų tarpusavio susitikimą laimėjo Žemaitės vardo artelės sportininkai pasekme 2:1.

Valsčiaus centre — Akmenėje yra gerai įrengta futbolo aikštė.

K. Rimas

Sutaupė 17 Tūkstančių Rubl.

MARIJAMPOLĖ. Kazlų Rūdos miškų pramonės ūkio kolektyvas sutaupė valstybei daugiau kaip 17 tūkstančių rublių.

Į spalines socialistines lenktynes įsijungė drg. Čibirkos vadovaujama elektrinių piuklių brigada. Brigada die-

nos uždavinius viršija 20-25 procentais.

Sunkvežimių šoferiai pasiekė gražių rezultatų. Drg. J. Gelbūda per pereinamą mėnesį sutaupė 100 kilogramų skysto kuro.

Kazlų Rūdos miško pramonės kolektyvas siekia metinį planą įvykdyti iki lapkričio 7 dienos.

Tarybinės Dainos Vakarais

PANEVĖŽYS. Smilgių kultūros namų salėje įvyko tarybinės dainos vakaras, kurį organizavo Panevėžio apskrities 1950 m. Dainų šventės pasiruošimo komisija. Koncerte dalyvavo stipriausi Panevėžio miesto muzikiniai kolektyvai — jungtinis Panevėžio miesto mokytojų choras, muzikos mokyklos solistai, apskrities kultūros namų liaudies šokių ansamblis ir 1-mos gimnazijos makinių dūdų orkestras. Į koncertą gausiai atsilankė Smilgių miestelio darbo žmonių ir aplinkinių kolūkių valstiečiai. Buvo išpildytos naujos tarybininių kompozitorių dainos, įeinančios į 1950 m. Dainų šventės repertuarą.

Ši tarybinės dainos populiarinimo brigada numato aplankyti visus apskrities valsčius ir praktiškai padėti saviveiklos rateliams pasiruošti Dainų šventei.

A. Arlauskas

Broliškoje TSRS Tautų Šeimoje

MEČYS GEDVILAS

Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkas

Prieš 32 metus Didžioji Spalio socialistinė revoliucija pradėjo naują erą žmonijos istorijoje, socializmo erą. Įžymią lapkričio 7 dieną, pasidariusią visaliaudine švente, visa tarybinė liaudies demonstruoja savo meilę bei atsivėlavimą socialistinei Tėvynei, tarybų valstybei, bolševikų partijai, didžiosioms komunistinio idėjoms. Drauge su visa tarybine liaudimi tą įžymią dieną švenčia Tarybų socialistinė Lietuva.

Laimėjus Didžiajai Spalio socialistinei revoliucijai lietuvių tauta sukūrė savo laisvąją, tarybų valstybę. 1918 metais Lietuvoje buvo paskelbta tarybų valdžia. Tačiau, vokiškieji interventai kartu su anglų-amerikiečių imperialistais, pasiremami pardsidavėlišku buržuaziniu nacionalistų pagalba, nustatė Lietuvoje buržuazijos diktatūrą. Šalis smurtu buvo atplešta nuo tarybinių tautų šeimos. Buržuaziniai vadėivos pavertė Lietuvą agrarinio imperialistinių valstybių priedėliu.

Tai ekonominio bei kultūrinio sustingimo metais lietuvių tauta atkakliai kovojo

prieš reakcingus vadeivas dėl savo nacionalinio išsivadavimo.

1940 metais Lietuvos darbo žmonės nuvertė kapitalistų ir dvarininkų valdžią. Išreikšdamas liaudies valią, Liaudies Šeimas paskelbė Lietuvą Tarybų socialistine respublika.

Sujungusi savo senąsias žemes vienoje valstybėje, Tarybų Lietuva įstojo į broliškąją TSR Sąjungos tautų šeimą.

Didžioji lietuvių tautos draugystė su Tarybų Sąjungos tautomis ypatingai pasireiškė Didžiojo Tėvynės karo metais — visų TSR Sąjungos tautų pasiaukojamos kovos prieš fašistinius grobikus ir engėjus metais.

Išvijus hitlerinius okupantus, lietuvių tauta grįžo prie taikaus darbo ir, didžiosios rusų tautos padėdama, pradėjo atstatyti fašistinių barbarų sugriautąjį ūkį.

Nūnai Tarybų Lietuvą gyvena nerėgėta ūkio, savo nacionalinės kultūros suklestėjimą, darbo žmonių materialinės gerovės pakilimą.

Iki 1940 metų žemės ūkis buvo svarbiausia, vadovau-

jančia šaka šalyje. Pramoninė žaliava buvo vežama užsienin. Prie tarybų valdžios išsivystė intensyvi pramoninė statyba. Jau dabar pramonė teikia pusantro karto daugiau produkcijos, negu prieš karą. Lietuva sparčiai virsta industrine valstybe. Sukurtos gamyklos, įsisavinusios elektromotorų, mašinų ir prietaisų, metalų apdirbamųjų staklių gamybą. Lietuvos gamyklos aprūpinamos naujausia technika. Tarybų Lietuva gavo iš broliškųjų sąjunginių respublikų staklių ir mašinų daugiau, negu jų turėjo visa buržuazijos viešpatavimo laikų pramonė.

Darbininkų ir tarnautojų skaičius jau 1949 metų pradžioje 30 procentų prašoko prieškarinį lygį. Besivystančioji pramonė vis daugiau reikalauja kvalifikuotos darbo jėgos. Sprendžiant šį uždavinį svarbų vaidmenį vaidina darbo rezervų sistemos mokyklos, jau šių metų pradžioje išleisios tūkstančius jaunų kvalifikuotų darbininkų. O juk buržuaziniai laikais Kaune iš 120 tūkstančių gyventojų 35 tūkstančiai ne-

turėjo nuolatinio uždarblio!

Gamyklose ir fabrikuose išsiplėtojo lenktyniavimas dėl pokarinio penkmečio įvykdymo prieš laiką. Darbininkai siekia sumažinti dirbinių savikainą, pagerinti jų kokybę, sutaupyti medžiagos, energijos, kuro. Klaipėdos celiuliozės popieriaus kombinato darbininkų kolektyvas per pirmąjį šių metų pusmetį davė 1,1 milijono rublių antplaninių sankauptų. "Litekso" fabrikas per 8 mėnesius sutaupė 4,700 kilogramų vilnos, kas įgalino pagaminti papildomai 5 tūkstančius metrų audinio. Šalyje plačiai išgarsėjo gamybos novatorių — Pavočkos, Brazausko, Bartusevičiaus, Sakalausko, Mykoliaičio, Pogružausko, Palecko, Trumpio ir daugelio kitų — vardai.

1949 metai į Tarybų Lietuvos istoriją įeis, kaip istorinių pertvarkymų žemės ūkyje metai. Valstiečiai, kuriuos amžiais engė dvarininkai, buožės, nuėjo masinio kolektyvizavimo keliu, pasiturimo, džiaugsmingo gyvenimo sukūrimo keliu. Šio perversmo prielaidos buvo: žemės reforma, žemės ūkio mechanizavimas, pramonės-kaimo socialistinio pertvarkymo bazės — sėkmingas augimas.

Jeigu šių metų vasario mėnesį Lietuvoje buvo apie 1,000 kolūkių, tai rugsėjo 20 dienai jų skaičius siekė 3 tūkstančių. Beveik visi Joniškio, Šiaulių, Pagėgių, Jurbarko apskričių ūkiai susijungė į kolūkius. Žymiai padidėjo pasėlių plotai. Kolūkiai surinko 20-25 procentais didesnį derlių, negu individualiniai ūkiai. Šiaulių apskrityje, kur grūdinių derlius siekė 18-20 centnerių iš hektaro, numatyta išduoti kolūkiečiams už darbadienį po 10 kilogramų grūdų, be kitų produktų ir pinigų. Mašinų-traktorių stočių tinklas aptarnauja kolūkius galiniais traktoriais ir sudėtingomis žemės ūkio mašinomis.

Kolūkiečių tarpe išsiplėtojo kova dėl aukštų derlių. Įžymių laimėjimų pasiekė Socialistinio Darbo Didvyriai Lekavičius, Jodinskas, Miklušis, Zmiejauskas. Šimtus kolūkiečių vyriausybė apdovanojo ordiniais ir medaliais. Auga valstiečių gerbūvis. Kaip baisingą sapną prisiminti tą laiką, kuomet per trumpą laiką buržuazinėje Lietuvoje buvo parduota iš varžytinių už skolas arti 25 tūkstančių valstiečių ūkių. Stambus socialistinis žemės ūkis atveria valstiečiams kelią į pasiturimą, kultūringą gyvenimą.

Buržuazijos viešpatavimo laikais darbininkai ir valstiečiai neturėjo galimumo mokytis. Nūnai Lietuvoje 4 kartus daugiau valstybinių gimnazijų ir 12 kartų daugiau

(Pabaiga ant 9 pusl.)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO
Telefonas: Waverley 0592

FAKTAI JIEMS NEREIKALINGI

Progresyvių oponentai turi savo rankose didžiųjų laikraščių, radiją ir kitas priemones priėjimui prie žmonių, tačiau jiems šiandien labai sunku. Progresyvės idėjos plinta ir plinta, nežiūrint jų viso riksmo. Tas kartais juos priveda prie desperacijos. Jie pradeda graibytis, nelyginant, kaip tas skęstantis žmogus, kad nors ko užsikabinti. Neatsilieka ir lietuviški progreso prieštai.

Tūlas Pr. Al. (Alšėnas, kanadietis dipukas), savo "Darbaities Pastabose" dažnai per akis meluoja, norėdamas įkasti komunistams, ypatingai Tarybų Sąjungos komunistams. Spalio 28 dienos "Darbininke" jis džiūgauja, kad rytinė Vokietijoje šiuo metu "favorizuojami buvusieji nacai". Girdi, "Jų dauguma turi užėmę netgi gana aukštas vietas komunistiniam valdymo aparate." Dar daugiau: "Pasiskaidymas, kad esi naci, pas sovietus dar gi net garbę suteikia."

Jeigu ištikrųjų taip būtų, tai ir pats tų žodžių autorius džiaugtųsi. Juk ir jis buvo labai patenkintas, kada naciai veržėsi į Lietuvą. Nacių bombos Smetonos kavaliariams skambėjo kaip laisvės varpai, kaip rašė tuo laiku Darbininko ir kitų laikraščių žmonės. Bet taip nėra. Rytinės zonos prezidentas — senas komunistas. Kiti valdžios nariai yra arba socialdemokratai, arba šiaip antifasistai. Jeigu mažesni buvę naciai gavo darbus, tai ne už nacizmą, o už tai, kad jie parodė norą atsikratyti tų idėjų.

Visai kitaip yra vakarinėje Vokietijoje. Tenai premjeru išrinktas Hitlerio draugas. Tenai tokie žmonės, kaip feldmaršalas Mannšteinas, išžudęs pusę milijono lenkų ir rusų, tapo politiniais kankiniais. Kas gi paaukojo jo gyvimui \$100, jei ne ponas Čiorčilas? Vakarinėje Vokietijoje visi buvę Hitlerio draugai industrialistai sulindo į atsakomingas vietas.

Nepriklausomos Lietuvos "kritikas" Mandrapipkis, kandžiodamas pažangiečius, dar kvailiau nusmeluoja. Pavyzdžiui, komentuodamas Pruseikos pastabą, kad Italijos turčiai, nugirdę, kad ir rusai turi atominę bombą, parodo turtus ir bėga Amerikon, šaukia, kad Pruseikos draugai komunistai taip daro, o ne kapitalistai. Kad Italijos turčius sudaro ne komunistai, nereikia nei aiškinti. Nėra jokia paslaptis, kad turčiai nemyli komunistų.

Tokie kvaili, tokie išsiblaškę užsipuldinėjimai rodo jų keblią padėtį. Jų pagrindai taip supuvo, kad nebėra ant ko stovėti. Taipgi tas parodo, kaip jie nusipigino, pavirto tuščiais tauškalais. Jiems faktai nereikalingi.

GYVIEJI NABAŠNINKAI

Spauda pranešė, kad Kanados ir Francijos atstovai bando surasti naują formulę uždraudimui atominė bombų. Ta formulė, kaip matyti iš spaudos, sukasi apie mintį, kad būtų uždraustas atominė bombų naudojimas tik agresoriams, o agresorių užpultosios šalys turi turėti teisę panaudoti tas bombas apsigynimui. Ar ne gudri idėja?

Iš paviršiaus žiūrint, atrodo labai gudri, bet panagrinėjus, gaunasi visai kita nuomonė. Pavyzdžiui, jeigu šalis bus agresorė, užpuls kitą, tai kas jai neleis naudoti atominės bombas? Arba, jeigu ji jau bus pasiryžus kę užkariauti, tai veikiausiai ji numes atominės bombas pirma, negu kitos šalys spės pasakyti, kad jai uždrausta tas bombas naudoti.

Kol tokios diplomatijos bus laikomasi, tai nieko nebus. Uždraudimas atominės bombos visiems galėtų atnešti didesnę naudą, nes tuomet visos šalys jaustų, kad atominės bombos yra nelegalus dalykas.

Geriausia garantija nuo atominė bombų, žinoma, yra tas faktas, kad žmonės nenori jokio karo. Jeigu žmonės prileis prie karo, tai tuomet niekas nesulaikys atominė bombų. Jeigu jau sulaikytų jų vartojimą, tai tik tas, kad už jų pavartojimą būtų atsikabinta tokiomis pat priemonėmis. Praėjusiam kare naciai nenaudojo dujų tik dėl to, kad jie patys bijojo, kad jų prieštai gali panaudoti jas prieš juos.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinė Karalystė (Anglija) informavo Kanados valdžią, kad ji 1950 metais sumažins importą iš Kanados ant \$100,000,000. Girdi, ji neturinti užtektinai amerikoniškų dolerių. Mat ir Kanada reikalauja mokėti amerikoniškais doleriais. Nors Kanada skaitosi britų tautų šeimos narė, tačiau sterlingo nenori. Jei kada pas ką pakliūva svaras kitas, tai tikra bėda būna iškeisti juos.

Britams dėl to gal nereikia kentėti, nes jie tas prekes veikiausiai pirkis kur kitur, kur nereikia dolerių, bet Kanadai tas yra prasta naujiena. Sako ministerių kabinetas renkasi diskusavimui šio klausimo.

Nors labai sunkiai, bet atrodo, kad olandai traukiasi iš Indonezijos. Šiomis dienomis pasirašė jų atstovai sutartį su Indonezija, pagal kurią įsteigiamos Jungtinės Indonezijos Valstijos. Tiesa, šios valstijos bus glaudžioji partnerystė su Olandija ir karalienė bus simboliška galva, tačiau indonezai gaus nemažą savivaldą. Olandai sutikę perleisti indonezams naujos valstybės autoritetą ne vėliau gruodžio 30.

Be abejonės, Indonezijos žmonės viso 70,000,000, gavę

didesnę savivaldą, laikui bėgant išsikovos pilną nepriklausomybę.

Olandai valdė Indoneziją virš 350 metų.

Tikėsit, ar ne, bet ir Britanijos Broadcasting Korporacijoj priviso "raudonųjų".

Tūlas lordas Craigavon apkaltino korporaciją, kad ji skleidžianti "komunistinę propagandą". Valdžia sudarė komisiją ištirti.

Anglijoj, kaip ir kitose šalyse, yra žmonių, kurie tuojaus bombarduoja radio stotis, jeigu kas nors laisvesnio, pažangesnio pasirodo.

Lordas Craigavon apkaltino BBC, kad pernai, minint Komunistų Manifesto 100 metų sukaktį, vienas kalbėtojas Maskvą nupiešęs gražiau, negu Londoną.

Ar ne baisu?

Jungtinių Valstijų apeliacijų teismas išnešė sprendimą, kad 11 komunistų vadų gali būti paleisti po užstatu. Septyniems nustatė po \$20,000 užstatu, o likusiems po \$30,000. Viso susidaro \$260,000.

Bet valdžia reikalavo, kad bendras jų užstatas siektų \$1,000,000. Teismas, pasirodo, minkštesnis, negu valdžia.

Jie duoda apeliaciją i aukštesnį teismą.

Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Ačesonas pataria, kad būtų sumažinti tarifai įvežamoms prekėms, nes iš to, kad Jungtinės Valstijos pernai eksportavo \$6,000,000,000 daugiau, negu importavo, naudos nėra.

Pernai Jungtinės Valstijos eksportavo už \$13,000,000,000, o importavo tik už \$7,000,000,000.

Sakoma, kad bus didelė kova Kongrese tarp tų, kurie priešingi sumažinimui tarifų, ir valdžios, kuri mato reikalingą mažinti.

Blogos naujienos ateina iš Europos.

Iš Genevos praneša, kad už kokių šėsių mėnesių Europa suks galvą, kaip atsikratyti savo gaminių, o ne kaip pagaminti juos.

Kitaip sakant, už pusmečio ir Europoje pasireikš perviršius prekių.

Tokią išvadą daro Europos Ekonominė Taryba.

Bet nemanykit, kad paprasti europiečiai gyvens pertekliu. Taryba sako, kad prekės negali pasiekti pirkėjų. Butelio kaklas esąs dar nenumuštas.

Paskirstymas prekių esąs labai sunkus. O jis, žinoma, sunkus todėl, kad darbo žmonės duoda labai mažą atlyginimą už darbą. Jie negali pirkti savo prekių.

Bėdos verčia žmones nusileisti. Pavyzdžiui, Bevinas labai nemylia komunistų, bet jis priverstas prekiauti su komunistų valdoma Kinija.

Pranešimai sako, kad Anglijos karo laivai lydi britų prekinius laivus, plaukiančius į Kinijos uostus. Mat, nacionalistų karo laivukai bando blokaduoti uostus, kad kitos šalys neprekiuotų su komunistine Kinija.

Britų valdžia davė suprasti, kad ji sutiktų, jeigu komunistinė Kinija ir Tarybų Sąjunga dalyvautų derybose dėl sudarymo taikos pakto dėl Japonijos. Žinoma, klausimas, ar amerikiečiai su tuo sutiks.

Jungtinių Valstijų kongresmanas Murphy važinėdamas po Ispaniją matęs tikrai asilus. Asilai esą svarbiausia transportacijos priemonė Ispanijoje.

O klerikalai baisiai giria Ispaniją.

Katalikų čempijono valdoma Ispanija nedaro jokio progreso. Žemė randasi didelių dvarininkų rankose.

LIETUVOS DAINOS

MAIRONIS

Tėvynės dainos, jūs malonios,
Taip širdį žadinat saldžiai!
Kodėl tai mūsų gražios ponios
Negieda jūsų jau seniai?
Akutės melsvos, rankos baltos,
Bet širdys jų, kaip ledas, šaltos.

Sesutės mūsų nuo senovės
Dėvėjo margus rūbelius;
Dūzgeno plonas, baltas drobes
Ir koja suko ratelius,
O iš karštos jaunos krūtinės
Skambėjo dainos sidabrinės.

Tada, kaip rožės, jos žydėjo
Ir lankė rūtų darželius,
Dar vainikus žalius dėvėjo
Ir šilko kaspinus žalius;
Dainavo, gerbė žalią rūtą,
Kęstučio žirgą ir Birutę.

Kalbos nemindžiota gimtinės
Nei dainų mūsų Lietuvos;
Neskundės vyras nusiminęs
Dėl meilės moterų lengvos!
Tada už auksą nemylėta,
Tada už dainą nemokėta.

Kas atdarytų aukso skrynią
Tėvynės dainų malonių?
Ir kas prižadintų gadyne
Sesucių, dainomis garsių?
Tėvynės dainos, jūs auksinės,
Be jūsų šąla mums krūtinės!

1895

Pastabos

Br. Aušrotas "N.L." džiaugiasi, kad "Amerikos Balsas" siūstuvus visomis kalbomis transliavo apie buvusio Lietuvos užsienio reikalų ministro S. Lozoraičio į Ameriką atvykimą.

Tame jis mato didelį "laimėjimą" ir daro optimistiškas išvadas. Girdi, "kad kai tik ateis laikas, Amerika yra nusistačiusi atstatyti Lietuvos nepriklausomybę".

Ta iliuzija nusiramines, Aušrotas džiūgauja ir sako: "Mūsų didžiosios kančios kelias artėja prie galo."

Man atrodo, kad ne. Man atrodo, kad senieji Lietuvos ponai niekad nebesugrįš į Lietuvą jos valdyti ir, tuo būdu, ponų Aušrotų "kančios kelias nepasibaigs".

Tačiau, iš kito šono žiūrint, tokie ponai Aušrotai netaip jau didelį kančios kelį heliauja ir čia. Dar randasi pinigų ir pasilaikę įvairūs komitetai, kurie pajėgia ponams suteikti poniškas gyvenimo sąlygas.

Kiek labiau gaila tų, kurie buvę ponais, čia "savo praktiškai turi pelnytis duoną savo". Bet vargu ar bent vienas iš jų Aušrotų žodžiai tinkamai paguos.

Darbas mokina žmogų realiai galvoti, o jie darbą dirbdami, spėju, mato realybę.

O Amerika, žinoma, daug ką atliks "kai tik ateis laikas". Ji ir mėnulį pasiekė ir į Marsą nukeliaus, — "kai tik ateis laikas".

Pereitą šeštadienį lietuvių name (Torontė) įvyko maskaradas. Rengė jį Sūnų ir Dukterų Draugijos vietinė kuopa.

Prieš parengimą pasklido įvairūs gandai. Girdi, "ateis dypukai ir viską sumaisys..."

Kada tik koks čia didesnis parengimas rengiamas, neapsieinama be panašių gandų.

Tačiau, nieko panašaus niekad dar neįvyko.

Į visus mūsų draugijų parengimus ateina "dypukai", bet ligi šiol jie visados užsilaiškė padoriai ir mandagiai.

Taip ir minėtame parengime jų buvo gana daug. Tačiau jokių nesupratimų neįvyko. Visi pasišoko, pasi-linksmo gražiai.

Užsimezgė daug naujų, gražių pažinčių, kaip ir tinka kultūringiems žmonėms.

Kyla klausimas, kas tuos nedraugiškus gandus paleidžia?

Federalis sveikatos ministeris Paul Martin gelbsti padėti kertinį akmenį lignoninei, kurios pastatymas kainuos \$2,500,000. Lignoninė statoma Kitchener - Waterloo rajone. Numatyta pastatyti lignoninių su 40,000 iki 1953 metų.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Dar Vienas "Muclinkas"

Naujienos paskelbė, kad Amerikon pribuvo kun. Antanas Petraitis. Tai esąs tikras kankinys. Dar daugiau: jei tikėti Naujienomis, tai jis tikras stebukladaris, daug daugiau iškentėjęs ir pakėles už patį Kristų!

Buvę taip, kad visiškai "nekaltas" kun. Petraitis buvęs 1941 balandžio 6 dieną nakties metu užkluptas klebonijoje ir suimtas, taip pat jo brolis kunigas Pranas Petraitis.

Klausimas pirmas: Kodėl "slaptoji sovietų policija" pasirinko "nekaltus" kunigus Petraitius, kuomet šimtai kitų kunigų buvo neliesti, palikti ramybėje? Atsako pačios Naujienos. Girdi, kun. Antanas Petraitis buvo kaltinamas, kad jis yra šnipas ir išdavikas. Pats Petraitis sakęs kun. Končiui, "kad pagrindinė jo persekiojimo iš komunistų pusės priežastis buvo jo gailingumas ir gražūs santykiai su savo tautiečiais".

Bet juk ir visi kiti Lietuvos kunigai prisidėję prie krutinės rankas sakys, kad jie taip pat yra "gailingai" ir turi "gražius santykius su savo tautiečiais," tačiau jie

Yra žinoma, kad naujai atvykusių tarpe yra fašistuojančių ir blogos valios žmonių bei "tautos vadų", kurie stengiasi naujai atvykusius išlaikyti "savo rankose", kaip jie buvo laikomi Vokietijoje.

Kyla įtarimas, ar tik netie "vadai" paleidžia tokius gandus, stengdamiesi senesnius lietuvius ir naujai atvykusius nustatyti vienus prieš kitus, savo naudai?

Z. J.

ta ir "nukankintą", į "normalų žmogų" nebepanašų kunigą Petraitį policija paėmus ir su kitais aštuoniais simtais politinių kalinių išvarius linkui Smolensko. Tęgi balandžio 26 dieną, visus kalinius iš kulkosvaidžių "sušaudė". Ir šaudė, sako Naujienos, "iš priekio ir iš užnugario."

Ir dar to negana. Pasirodo, kad atsirado tokių, kurių jokios kulkosvaidžių kulkos neįkanda. Tada, šaukia Naujienos, "budeliai davė įsakymą gyviesiems sugulti lauke ir po to buvo paleisti per juos tankai, kad nė vieno neliktų gyvo."

Taip žodis žodin parašyta spalį 21 dienos Naujienose, atrodo, paties redaktoriaus, nes niekas po straipsniu nepasirašo.

Ir nežiūrint to "susaudymo" ir paskui "tankų perėjimo", kunigas Antanas Petraitis, taip pat ir jo brolis kun. Pranas Petraitis, ne tik kad išliko gyvi, bet netgi nebuvo rimtai sužeisti! Dar daugiau: jie paspruko Vokietijon 1944 metais ir dabar kunigas Antanas pribuvo Amerikon Grigaičiui savo "kančias" pasipasakoti!

Jeigu šio kunigėlio popiežius nepaskeibs šventuoju, tai jau ir mes protestuosime.

Mes siūlome Grigaičiui pačiam išbandyti: Tegul kas nors jį iš kulkosvaidžio, iš priekio ir iš užnugario sušaudo ir paskui tankų pervaziuoja. Tada pažiūrėsime, kas iš jo bepaliks. Tiek pat būtų bepalikę ir iš kun. Pet-

SYPSENOS

Negali Laimėti

Žmona: — Tu loši ir loši tą pokerį, bet niekad neišloši.

Vyras: — Kaipgi niekad neišloši. Aš išlošiu, tik su manim bėda ta, kad vieną sykį išlošiu, o kitą pralošiu.

Žmona: — Kodėl nelošti tais vakarais, kada išloši?

Koks Prastās Darbas

Siuvėjas: — Tamstos kostiumas bus gatavas už šešių savaitių.

Kostiumeris: — Už šešių savaitių! Dievas visą pasaulį sukūrė tik per 6 dienas.

Siuvėjas: — Taip, bet pažiūrėk tu į pasaulį, kas tenai dabar dedasi.

Ji Daro Teisingai

"Sakau, yra visokių moterų. Mano kaiminka aną dieną prisipažino, kad ji savo vyro kišenės krausto."

"Tai kokia. Aš taip niekad nedaryčiau. Kada man reikia pinigų, aš pakabinu jo kelnes kojom aukštyn ir pakratau. Paskui aš pašunu pinigus nuo karpeto."

raičio, jeigu tai būtų tiesa, ką jis čia atvažiavęs pasakoja, — jei pasakoja, jeigu Naujienų redaktorių pats neprasimano. — Laisvė.

Tik Verkia, Pyksta ir Barasi

Kodėl jie taip pikta rašo apie Lietuvą? Kodėl jie tik verkia, pyksta ir barasi?

Tie klausimai veržte veržiasi, paskaičius anų srovių laikraščius. Dalykas bus tame, kad tos spaudos redaktoriai yra įkritę į neapgaidomą nevilgtę. Antra, jie riksmu ir prasimanymais tikisi užgniauzti tiesą, paslėpti ją nuo savo pasekėjų.

Man jų gaila. Lietuvoje nūdien eina dideli atstatymo ir progreso darbai. Lietuvos spauda pilna pranešimų iš ūkių ir įmonių apie gražius pasiekimus. Tai visa matematika ir žinoma Lietuvos žmonėms. Tai visa ilgainiui sužinos ir Amerikos lietuviai, bet skaitydami Naujienas ir Draugą.

Vienas draugas man rašo ir sako, kad jis kalbasi su naujakuriais ir jie tvirtina, kad aš visiškai nebuvęs Lietuvoje ir nematęs jos po šio karo. Kitas rašo ir skundžiasi, kad ir jis turįs bėdos tuo pačiu reikalu. Jie jam sako, kad Bimba Lietuvoje viso labo išbuvęs tik pora trumpų dienelių.

Susimildami, draugai, neeikvokite brangaus laiko tokioms diskusijoms su tokiais žmonėmis. Tegul jie taip (Pabaiga ant 7 pusl.)

Andra Prieš Dieną

JOVARAS

Naktis apsiniaukė, žaibuoja žaibai,
Perkūnas jau beldžia smagiai;
Jau draskosi vėtros, jau krinta ledai,
Neleidžia užmigti ramiai.

Viskas jau sujudo,
Ir žvėrys atbudo,
Perkūnas neduoda miegot.

Stipresnis perkūnas smarkiau dar subels,
Tekėjimo saulės nelauks,
Ir tinginius žmones pažadins, sukels,
Į darbo verpetą įtrauks.

Aušra raudonuoja —
Žaibuoja, žaibuoja...
Eis liaūdis sau teisių ieškot.

Šią tamsiąją žemę kad saulė apšvies,
Sutirps, apgavysčių ledai.
Gamta kad žaibais šį pasaulį palies,
Pražys teisingumo žiedai.

Jau saulė ims kilti,
Atneš tikrą viltį,
O debesys, miglos prazus.

Meilus sutikimas pasauly žydės
Ant žemės margiausių tautų,
O mokslo šviesa, lyg saulutė, žibės,
Nebus slaptųjų jų jėgu.

Jau gimsta vienybė,
Šviesa ir teisybė,
Jau aušta — bus rytas gražus!

1905

AMERIKONIZMAS

ILJA ERENBURGAS

(Tęsa)

Kiekvienas tarybinis rašytojas yra buvęs skaitytojų konferencijose. Jis girdėjo aistringus ginčus: darbininkai ir studentai, tarnautojai ir moksleiviai, paaugliai ir senės kalba jaudindamiesi apie knygas, apie mintis, apie jausmus, apie aistras, apie žygdarbius, apie suklydimus. Visus juos jungia viena kūrybinė valia, bet kiekvienas iš jų yra žmogus, skirtingas nuo kito. Kolektyvas yra asmenybių, o ne nulių susivienijimas.

Amerikoniškai tvirtina, kad komunizmas yra vergovė ir kad dvasios laisvė egzistuoja tik Jungtinėse Valstybėse. Apie amerikiečių laisvę galima daug ko papasakoti. Tenesio valstijos biologai gali pasakyti, kelių metų kalėjimo bausmės nustatyta už evoliucijos teorijos išdėstymą. Blumfeldo koledžo profesorai gali papasakoti, kaip juos varė lauk amerikizmo apaštalas p. Šveiceris. Profesorius Gregis gali pranešti, kaip ėmė jo pirštų antspaudus ir surašė mokyklinės pravardes. Hovardas Fastas gali pridėti teismo nuosprendžio, o Carlis Caplinas — senatoriaus Kaino kalbos nuorašą. Jeigu visa tai atrodo nepakankama, galima papildyti pasakojimą "komisijos anti-amerikinei veiklai tirti" protokolais. Galima taip pat pateikti liudijimus paprastų žmonių, bijančių atsistoti. Kur ėjai? Apie ką galvoji? Tu pabučiavai moterį, bet ar turi kišenėje santuokos liudijimą? Tu įėjai į vagoną, kuriame važiuoja baltieji, bet ar nėra tavo protėvių tarpe įtartinos prosenelės?

Komunistai laiko, kad reikia apriboti laisvę per daug gobšų ar per daug žiaurių žmonių, apriboti laisvę grobionių, dykduonių ir piktdarių.

Kieno laisvė apribota Amerikoje? Žudikų laisvė — saujelė savanaudžių ruošia karą, kad galėtų iš karo gėrokai uždirbti. Sadistų laisvė — kuklusklaniečiai gali nebaudžiamai kankinti negrus. Išnaudotojų laisvė — privati geležinkeliai, privacios elektrinės, privatus vandentiekis. Lupk, kiek tik tau ateina į galvą. Tokia yra jų laisvė. Tai yra laisvė vieniems turtėti, kitiems badauti, vieniems atimti darbą, kitiems mirti be darbo.

Amerikoniškai tvirtina, kad Jungtinėse Valstybėse viešpatauja humaniški papročiai, kad ten ugdoma pagarba žmogui. Ką jie galvoja apgauti? Jų papročiai yra žiaurūs. Tai masinis gengste-

riškumas. Tai Linčo teismai. Tai nakvynės namai, kur vargdieniai miega, rymodami ant virvės, paskui ši virvė nuleidžiama, ir žmonės krinta ant grindų.

Dešimtys milijonų kasdien žiūri "komiks" paveikslukus: ten piauna, prievartauja, kankina. Ten veikia "supermenai", šie tikrieji esenių "ibermenų" broliai. Pasaulis sudrebėjo, pamatęs šiuos suprastintus Nitčės pasekėjus, kurie nuo kalbų apie "doičtumą" ir nuo alaus perėjo prie Osvencimo dujų kamery. Kaip gi mes turime pažiūrėti į viršsuprastintus Nitčės pasekėjus, kurie nieko nėra girdėję apie Nitčę, bet laiko save supermenais, antžmogiais, kurie trokšta nuo anti-amerikizmo ir "kokakola" pereiti prie superosvencimų?

Jie įtikinėja, kad jų gyvenimo būdas — kultūros aukštybė. Kaip ir vokiškieji ibermenai, supermenai laiko techniką kultūra. Nėra ko nė kalbėti, pirmykščiai žmogėdros nesapnavo Osvencimo dujų kamery. Bet šių dujų kamery organizatoriai — tikri laukiniai. Mes dabar žinome, kad žmogėdra gali važinėti "kadiliaku" ir mėgti ananasus. Mes žinome, kad barbaras gali uodziotis paveikslų kolekcija ir su patobulintu prietaisų pagalba apskaičiuoti, kiek miestų jis yra sugriovęs ir kiek žmonių nužudęs. Amerikiečių technikos hipertrofija nepasileps nuo mūsų amerikiečių gyvenimo intelektualinio neturto ir dvasinio skurdo.

Tarybiniai žmonės didžiujasi, kad traktorių pakeitė plūga, bet kur kas labiau jie diažiuojasi traktorininko sąmone ir sąžine. Kultūra yra neįmanoma be žmogaus visapusiško išsilavinimo. Tai yra ilgas ir sunkus procesas. Prieš amerikizmus nėra jokių sunkumų: jie net neįtaria, kad yra toks procesas.

Amerikoniškai tvirtina, kad jie gerbia kitų tautų teisę, kad jie yra taikingi. Tegu paklausia Misisipio negrus, ką jie apie tai galvoja. Tegu paklausia Graikijos našles ir našlaičius. Ten gerai žino, iš kur budelis turi kulka ir virvę.

Ar reikia priminti apie jų taikingumą? Jie apie tai patys primena kuone kiekvieną dieną. Jie turi taikos balandėlius — "B-36". Jie turi alyvų šakelę — atominę bombą.

Komunistai yra taikingi dėl to, kad tiki pažanga, ateitimi. Jie nemėgina užtvindyti pasaulį krauju, kad būtų sustabdyta laiko eiga. Ame-

rikiečiai nori paimti šiurkščia jėga dėl to, kad jaučia savo neįveikiamumą. Jie svajoja karo kaina atidėti savo pražūtį.

Amerikizmas — tai kvailumas ir pasipūtumas, tai robotai ir kramtomoji guma, tai ištvirkavimas automobilyje ir negras, aplietas benzinu, tai supermenai, kurie daug moka, ir tai teismas prieš komunistus, tai veidmainiavimas ir žiaurumas, tai kalbos apie taiką ir atominę bombą, tai gobšumas, melas, baimė. Moljero komedijos didvyris Mosje Žurdenas keturiasdešimt metų kalbėjo proza ir labai nušėbo, kai jam pasakė, kad jis kalba kaip tik proza. Amerikoniškai stebisi ir net įsižeidžia, kai jiems primena, jog jie kalba Hitlerio, Gebelso ir Rozenbergo kalba. Jie nori būti originalais — jie turi Amerikoje viską sava. Gerai, neimsiu jiems prieštarauti, — jie turi savo fašizmą, jis vadinasi amerikizmu.

Šis amerikizmas remiasi tik šiurkščia jėga. Jis nori pasklisti, tapti pasauliniu. Įrodydamas, kad būtina reikia aprūpinti šefuojamas Vakarų Europos vyriausybės amerikietiška ginklais, p. Ačesonas pasakė, "kad komunistinių grupių egzistavimas kai kuriose šalyse, gaudančiose pagalbą, — argumentas už pristatymą ginklų, kurie padės kovoje prieš vidaus riaušes." Tai yra pasakyta pakankamai atvirai. Bet čia apsirinkama: su didžia idėja negalima susidoroti vien šiurkščia jėga, nes idėja, kai jį pasiekia milijonų žmonių sąmone, pati tampa jėga. Tai sužinojo fiureris ne tik Rusijos mūšių laukuose, bet taip pat okupuotose jo šalyse. Jis tai sužinojo kiek vėliai — po to kai pradėjo. Aš linkiu p. Ačesonui ir jo kolegoms, kad jie tai suprastų prieš pereidami nuo karingų kalbų ir arbatpinigių žiūliui Mokuui ir kitiems prie labiau rizikingų operacijų.

("Tiesa")

LONDON. — Valdžios nariai kalba apie įvedimą bonų už geresnį darbą industrijoje, kad paakstinti darbininkus prie intensyvesnio darbo. Jie nurodo, kad jeigu darbininkas nori turėti geresnį gyvenimą, jis turi truputį daugiau pastangų įdėti.

Dar nežinia, kaip unijos atsineis į šį pasiūlymą. Jo priėmimas reikštų, kad algos bus paliktos tokios, kokios yra. Jeigu kas norės daugiau uždirbti, turės daugiau pa-

Sylvia Pran, solistė, kuri niuose koncertuose Toronto dainuos Liaudies Balso meti- ir Montreale.

Daugiau Apie Liaudies Balso Koncertą Toronte

Jau rašiau, kad šiometiniame Liaudies Balso koncerte Toronte (ir Montreale) dainuos Sylvia Pran, amerikietė dainininkė. Dabar pranešiu, kas daugiau bus.

Kita žvaigždė Liaudies Balso koncerte bus Louise Burns, išgarsėjusi baletu šokikė, mokytoja. Galima pažymėti, kad mūsų jaunieji baletininkai, Feliksas Laurusevičius ir Mirna Balsytė, kurie jau ne kartą šoko lietuvių parengimuose Toronte, Montreale, Windsore, Hamiltone, yra Louise Burns mokiniai.

Tur būt pirmu kartu Toronte lietuvių istorijoje turėsime tokią gabią, tokią žavią baletu šokikę. Ji pašokims du publikos mėgiamus šokius: "Valse Helene" ir

"Ole Los Mujeres". Aš esu tikras, kad jums labai patiks Louise Burns ir jos šokiai.

Kiti Liaudies Balso koncerto numeriai irgi bus rinktiniai.

Pavyzdžiui, ar reikia kalbėti apie Bangos chorą? Bangos choras dainavo Montreale, Hamiltone, Windsore, Rochesteryje, Čikagoje ir visur turėjo puikiausį pasisekimą. Čikagoje, kaip žinia, jis laimėjo dainų kontestą. Jis mokinais naujas, gražias dainas.

Turėsime keletą numerių iš mums prietelingų ukrainiečių. Jie duos solistą (apie jį vėliau sužinosite daugiau), muzikos.

Vienu žodžiu sakant, Liaudies Balso koncertas bus Nr. 1. J. Yla

Siuntiniai Tarybų Lietuvon

APMOKĖTAS MUTAS
SKUBIAI — UŽTIKRINTA — APDRAUSTA

Nuo dabar mes persiunčiame 22 svarų siuntinius maisto, drabužių ir kitko jūsų giminėms Tarybų Lietuvoje ar kitose tarybų respublikose.

Galite pasiųsti jau padėvėtus drabužius, apavus, audeklo ir t.t., jūsų giminėms Lietuvoje.

Už kiekvieną siuntinį, pasiūsta per AMERPOL, siuntėjas aplaiko kvita, pasirašytą jūsų giminaičio, priėmusio siuntinį.

Mes taipgi turime didelį pasirinkimą gatavai parinktų prekių, susidedančių iš negendančio maisto, audeklo, apavų ir odos.

Mūsų krautuvėje galite gauti pasipirkti visas pasiuntimui reikalingas prekes. Kainų sąrašą suteiksime ant pareikalavimo.

Taipgi pasiunčiame pinigų į bilė šalį užsienyje.

AMERPOL ENTERPRISES

11661 Jos Campau Ave., Detroit 12, Mich.

Liaudies Balso Vajus

Vajininkų Eilės Didėja ir Darbo Rezultatai Gerėja;
Pirmo Rajono Vajininkės Vis Pirmoj Vietoj

Jau trečdalis vajui skirto laiko prabėgo. Lyginant šių metų vajuos pradžia su pirmiau vestais vajais, tai vajuos eina vidutiniai. Vajininkų eilė kasdien didėja. Tarp vajininkų lenktynės už pasėkmingesnę vajuos pravedimą gražiai vystosi. Pirmo rajono, Montrealo-Verduno vajininkės M. Rimkuvienė ir E. Ambrozevičienė smarkiai žengia pirmyn vajuos darbe ir belenktyniuodamos tarpusavyje duoda puikų pavyzdį kitiems vajininkams, kaip reikia darbuotis.

Laike praeitos savaitės vajininkų eilės įsirašė keli nauji vajininkai. O. Marozienė, Waterbury, Conn., ir A. Puzara, Rodney, Ont., prisuntė po naują ir atnaujintų prenumeratų ir surinktų aukų. J. Brazdžius, Sudbury, Ont., prisuntė naują ir pluoštą atnaujintų prenumeratų. F. J. Repšys, Hartford, Conn., — pluoštą atnaujintų prenumeratų ir surinktų aukų. A. Williams, Gainsborough, Sask., — naują prenumeratą ir surinktų aukų. K. Stephonas, Cliffside, N. J., ir Torontietė J., po naują prenumeratą.

Iš pirmiau į darbą įstojusių vajininkų didžiausį šuolį padarė vajuos darbe M. Rimkuvienė, montrealietė. Ji prisuntė net penkias naujas prenumeratas ir pluoštą atnaujintų. E. Ambrozevičienė, verdunietė, prisuntė naujų ir keliolika atnaujintų prenumeratų, taipgi surinktų aukų. Torontiečiai vajininkai irgi nesnaudžia. Jie nelinkę pasiduoti pirmo rajono vajininkėms. Jie energingi darbuotojai ir nors lėtai, bet žengia pirmyn. Jie sako: "Mes ilgai nebūsime atsilikę". Na, o ką į tai atsakys darbščioji Liaudies Balso buvotoja K. Abekienė, čikagietė, tai visi pirmieji vajininkai įtemptai laukia. Ji šiemet labai daug darbuojasi dėl JAV lietuvių progresyvio judėjimo stiprinimo, bet kaip rašė, tai skirs "truputį" laiko ir Liaudies Balsui. Jos duotas žodis visuomet buvo lydimas darbu ir gausiais darbo vaisiais, tad visai neabejojame, kad ir dabar bus nekitaip.

Bendrai, per pirmas tris vajuos savaites yra gauta 33 nauji skaitytojai ir \$184.22 aukų.

Su lapkričio 7 d. vajininkai išsiriškia sekantisiai:

Rimkuvienė M., Montr., 363
Ambrozevičienė E., Ver., 303
Abekienė K., Chicago, 90
Naujokaitis J., Toronto, 78
Jakavičius H., Toronto, 72
Makštelė J., Prince G., 54
Zala K., Windsor, 54

Marozienė O., Waterbury, 48
Niaura R., Dedham, 48
Brazdžius J., Sudbury, 42
Galkus A., Philadelphia, 36
Puzara A., Rodney, 24
Pepšys F. J., Hartford, 24
Bernat A., Los Angeles, 24
Torontietė J., Toronto, 18
Stephonas K., Cliffside, 18
Williams A., Gainsbor., 18

Keletas kitų vajininkų, kurie turi po 18 ar mažiau punktų ir kurie pirmiau buvo minėti, čia nekartojami. Surinktų aukų prisuntė:

Abekienė K., Chic., \$22.55
Naujokaitis J., Tor., 20.60
Makštelė J., Pr. Geor., 16.00
Jakavičius H., Toronto, 10.00
Rimkuvienė M., Montr., 8.50
Ambrozevičienė E., Vr., 8.00
Marozienė O., Waterb., 4.27
Puzara A., Rodney, 3.25
Repšys F. J., Hartford, 3.05
Williams A., aGinsbor., 3.00
Zala K., Windsor, 2.00
Grinkus A., Vancouver, 2.00

Sekantioje laidoje pradėsime skelbti, kaip eina lenktynės tarpe rajonų. Ligi šiol pirmoje vietoje laikosi pirmas rajonas. Jo vajininkų pastangomis yra gauta 13 naujų skaitytojų. Proporcinei beveik lygiomis su pirmuoju rajonu laikosi ketvirtas rajonas. Antro rajono vajininkai irgi daro žygius atstatyti savo rajoną į "tikamas vėzes". Trečio rajono draugai dar tik grupuojasi darbu. Jie praneša, kad pasiūlyta ir priimta kvota bus išpildyta su kaupu. Jų pareiškimu netenka abejoti.

Rajonų komitetai ar LLD kuopų valdybos atsakomings už rajonų veiklą, prašome kelti obalsį už kuo pasėkmingesnę vajuos pravedimą ir už pergalės atžymėjimą ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos.

Taipgi pakartotinai prašome visus Liaudies Balso skaitytojus, rėmėjus, ir simpatikus suteikti galimą talką vajininkams ir per juos paramą laikraščiu. Ypatingai prašome dėti pastangų gavimui naujų skaitytojų dėl Liaudies Balso. Naujas skaitytojas darbinikiškam laikraščiu yra daug daugiau, negu parama laikraščiu. Tai yra gavimas talkininko darbo žmonių reikalus užtarti ar ginti. Jauskimės visi atsakomings už pasėkmingą vajuos pravedimą.

Administracija

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)
kvailai mano. Žmogus, kuris tiki nesamone, gryniausiu prasimanymu, neužsitarnauja rimto dėmesio. — A. Bimba.

Louise Burns, baletos šokėja, Balso metiniame koncerte kuri šoks baletą Liaudies Toronte.

Dar Vieną Silkutę

(Feljetonas)

Užėjau pas vieną krautuvininką nusipirkti žuvies. Agnieška sako, kad žuvis yra labai maistingas maistas. Ką darysi: kada žmona sako, kad gerai, tai turi būti gerai. Žiūriu, krautuvėjis visas būrys tautiečių.

"Dar vieną silkutę", girdžiu prašo pardavėją vienas mūsų tautietis.

"Tai kas atsitiko ponui teisėjui," klausia kitas tautietis, "kad pradėjai silkutes pirkti? Juk dar ne adventas?"

"O, silkės yra puikus maistas," atšovė jis. "Visa bėda tik tame, kad jos atsiduoda silkėmis. Sakau, mes turime visokių mokslininkų, bet nei vienas nesistengia pakeisti silkės skonio, kad ji atsiduotų byfsteiku."

"Manai, kad tas būtų galima?" įsiterpė kitas.

"Kodėl ne? Jeigu inžinierius Stankus galėjo išrasti nedegancią maliavą, tai kodėl, pavyzdžiui, mūsų chemikai negalėtų pakeisti silkės skonį į byfsteiką?" atsikirtė tautiečių teisėju vadinamas ponas.

Susikrovė į portfelį savo pirkinį ir išėjo žmogelis.

"Kas jis per vienas?" klausia vienas, man nepažįstamas.

"Tai Mandrapipio dėdė", atsako kitas. "To, kur rašinėja Nepriklausomaj Lietuvoj. Jis pakliuvęs į nemažą bėdą."

"Ir kas gi jam taip atsitiko?" klausia kitas.

"Kada atvažiavo į Kanadą, pas savo giminaity, pasirodė, kad jo giminaitis yra kairus žmogus. Iš pirmos dienos turėjo susikirsti su juo."

"Pamatysite, pamatysite," pasakęs ponas savo giminaity-

čiui, "už kelių mėnesių jūsų krautuvėjis nusipirktas. Liaudies Balso niekas neskaitys. Kanadon atvažiavo daug išsimokslinusių žmonių, inteligentų, laikraštininkų. Mes suriesime tuos bolševikus į ožio ragą."

"Ir kas dabar atsitiko?"

"Tas dar ne viskas. Jie susikirtė dar geriau. Padarė lažybas. Sako, susidėję po penkiasdešimt dolerių. Pini-gus atidavę giminaity moteriai palaikyti. Nuskyrė metus laiko."

"Reiškia, ponas teisėjas pralaimėjo?"

"Ir dar kaip."

"Ir dabar šveičia silkutes." "Ir tas dar ne viskas. Jį pasiekė žinia, kad jo puseserės dukterė užsirašė Liaudies Balso. Girdi, jeigu kuzinas Mandrapipkis galys skaityti bent kelis pirmieviškus laikraščius, tai kodėl ji negalinti skaityti bent vieną?"

"Blogai, kai uobolys nurieda toli nuo obels?"

Mandrapipio dėdė savo špūną apspiaudęs iš to pykčio. Čia negali atgauti 50 dolerių, o prie to dar giminės pradėjo skaityti pažangią spaudą. "Pabaiga svieta!" vieną kartą jis taręs savo žmonai.

Blogiausiai jį paveikęs žmonos pareiškimas. Girdi, gal ir gerai, kad žmonės ima plačiau žiūrėti. Jeigu tu būtum plačiau galvojęs, gal šiandien nereiktų višteles pėšioti pas tą žydėlį.

Žmona dar pridėjus, kad ji net negalinti pasirodyti tarp ponų. "Žiūrėk, vištpešio žmona," pasakiusi jam vieną kartą žmona, nepatenkinta padėtimi. "Jeigu mokėtum kokį amatėlį, būtų daug geriau. Gal man nereiktų dirbti."

Man tiesiog pagailo Mandrapipio dėdės.

Saugokit Sveikata

Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius
530 Summer Ave.,
Newark, N. J

Visokių esti niežėjimų. Didelė niežulių dalis yra alergijos apreiškimas. Paeina nuo paviršutinio veikimo kokių žolių, miltelių, skysčių, chemikalų, taipgi ir nuo bet kaip į organizmą patekusių žalingų elementų. Alergišką niežulį, su išberta pašūrpusia oda, žymiai palengvina bet kokia priešalerginė mosis, kaip kad Benadryl 2 per cent ointment, arba Thephorin 5 per cent ointment. Dar geriau esti, jei, šalia tos mosis, vartoji ir tolygių priešalerginių preparatų.

Pilvo skausmus ir viduriavimą padeda sumažinti vis tie patys priešalerginiai preparatai, ypač tokiais atsitikimais, kaip storosios žarnos sloga su opomis (ulcerative colitis) alerginio paėjimo. Greta to, žinoma patartina imti bismuth subgallate miltelių. Ir taipgi naudinga vartoti obuolių miltelių (apple powder), po valgomą šaukštą su kaupu, keletą kartų per dieną.

Kad išvengus difterijos, reikia kūdikiams įskiepyti tam tyčia priešnuodžių (anti-gens). Dar visai mažyčiam kūdikiui, gal 4-6 mėnesių, gydytojas leidžia ir raumenis su adata apginamųjų kūdikį nuo difterijos, taipgi nuo kokliušo ir nuo piktojo mėšlungio. Vienu kartu gydytojas įleidžia kūdikiui visų šitų trijų ligų priešnuodžius: triple antigen (difteria, whooping cough and tetanus). Paaugėjusiam vaikui, kai jau tuoj pradėtų eiti mokyklon, vėl gydytojas įleidžia tų priešnuodžių, o po 4 metų — dar kartą. Tai yra geriausia apsauga nuo tų užkrečiamųjų ligų.

Kada visi išėjo, aš priėjau prie pardavėjo savo žuvies. "Here five dollars", tarė krautuvininkas. "Užrašyk Liaudies Balsą dar bent vienai puseserei. Šis ponas išpiko pas mane pusę bačkos silkų. Good business."

Jurgis Pipiras

ATĖNAI. — Graikų rateliuose, kurie dabar valdo Graikiją, vėl kyla idėja, kad Graikijai reikia "stiprios rankos."

Spauda ir kalbėtojai dažnai kalba už reikalą įvesti diktatūrą. Jie matyti jaučia, kad rinkimai, jeigu jie bus prileisti, gali susilpninti jų padėtį.

MONTREALO ŽINIOS

Daug Mirimų Savaitės Laikotarpyje

Spalių 29 d. po ilgos ir labai sunkios ligos, iš gyvųjų tarpo išsiskyrė Karolina Danusevičienė, Jūliaus Danusevičiaus motina, kuri prieš 19 metų atgal atvyko pas savo sūnų. Mirė sulėkusi 82 metų amžiaus. Palaidota 2 d. lapkričio. Šermentyse, apart jos ir Danusevičių draugų ir pažįstamų, buvo atsilankę iš Ontarijos provincijos J. Račiai, biznieriiai, gerai žinomi šios kolonijos ir Toronto lietuviams, ypač Račys, kaippo vienas iš gabių menininkų.

Velionės karstą puošė eilė vaikų. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis.

Iš spalių 29 j 30 d. naktį, staigiai, nesirgęs, mirė Petras Zlotkus, verdunietis, su-

laukęs 60 metų amžiaus. Palaidotas 2 d. lapkričio. Didžiausiame nuliūdime paliko savo gyvenimo draugę, vieną sūnų, dvi dukteris ir žentą. Taipgi labai daug draugų ir pažįstamų. Laikė šermentų jo karstą aplankė daug žmonių, jų tarpe ir kitataučių. Karstą puošė daug vaikų. Velionis prigulėjo Sūnų ir Dukterų Pašalpinė draugijai ir Klubui.

Lapkričio 1 d., taipgi po labai ilgos ligos, mirė Ona Skaisgirienė, sulėkusi 67 metų amžiaus. Dideliame nuliūdime paliko du sūnus, dukterį ir anūką. Palaidota 4 d. lapkričio.

Šiuos žodžius rašant, atėjo trumpas pranešimas, kad 4 d. lapkričio mirė Pranas Si-manavičius, sulėkęs 50 metų amžiaus. Velionis jau la-

bai senai ir ilgai sirgo. Jo kraujas buvo labai nusilpnėjęs, pavirtęs į vandenį. Paliko nuliūdime gyvenimo draugę ir vaikų. Smulkesnių apie šermentis žinių neturiu.

Šeimų nariams ir artimiesiems, reiškiu gilią užuojautą.

Ligoniai

Virš poros savaitių atgal buvo labai smarkiai susirgęs plaučių uždegimu montrealiečiams gerai žinomas neseniai palaidojęs savo gyvenimo draugę A. Zymantas. Teko ligoniui atsigulti ligoninėn, bet šiuo laiku jis jau taisyti. Ligonis randasi savo namuose.

Spalių 27 d. pagavo skersvėį ant ausies drg. K. Tamašauskas, iš ko išsivystė sutinimas ir didelis skausmas. Ligonis buvo nuvežtas ligoninėn. Šiuo laiku ligonis jaučiasi daug geriau. Serga savo namuose.

Lapkričio 1 d. plaučių uždegimu susirgo Aldona Petrauskaitė, naujai atvykusi lietuvaitė.

Linkiu sergantiems greitai pasveikti.

Susilaukė Dukters

Kelios savaitės atgal dd. St. ir L. Zabulioniai susilaukė dukrelės. Motina ir dukrelė abi sveikos. Tėvai džiaugiasi šia ankstybąja "Santa Claus" dovana.

Linkiu daug laimės.

L. B. Koncertas

Liko tik dvi savaitės iki koncerto, kuris įvyks lapkričio 27 d., 1.30 val. p.p., po adresu — 5101 Esplanade St.

Jau buvo rašyta apie visą eilę menininkų, kurie pasižadėjo dalyvauti programoje, taipgi buvo minėta apie koncerto žvaigždę dainininkę Sylviją Pran-Notautaitę, iš Jungtinių Valstijų. Apart minėtų menininkų, dar pasižadėjo dalyvauti programoje, gal pirmą kartą mūsų scenoje, tai jaunuolis A. Kmie-liauskas, kuris pastaruoju laiku vadovauja vienam orkestrui. Tai gabus muzikos srity jaunuolis. Tikiu, jis publikai patiks. Be to, Janina Juraitytė (Mrs. Hettel) pranešė, kad suorganizavo trio iš jaunuolių: O. Smetonytės, J. Cičinskaitės ir A. Afans; taipgi solistas J. Cičinskaitė ir J. Petronytė. O Janina ir Birutė jau senai davė žodį, kad jos dainuos duetą. Dar

tikimės gauti jaunuolių Sadauską ir B. Zemaitį, kurie praėityje mūsų publiką ne kartą žavėjo; vienas kaippo geras smulkininkas, kitas kaippo geras solistas.

Sekančiuose L. B. numeruose bus pilni pranešimai apie koncerto programą — sekite ir ruoškitės dalyvauti.

Pašalpinės Draugijos Susirinkimas

Šį sekmadienį, tai yra lapkričio (November) 13 d., 1 val. p. p., Bovet svetainėje, 2571 Ontario St. E., įvyks Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos mėnesinis narių susirinkimas, į kurį kviečia visus narius atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti.

Atžymėjo Sulaktį

Spalių 29 d. vadovybėje O. Balčūnienės, M. Joneliūnienės, padedant K. Kregždienėi, buvo surašyta dvidešimt metų vedybinio gyvenimo paminėjimui, Onos ir Povilo Vizbarų, jų pačių namuose. Partija buvo graži. Jaunieji apdovanoti dovanomis, o svečiai puikiai pavaišinti.

Korespondentas

PADEKOS ŽODIS

Leiskite išreikšti širdingiausią padėkos žodį. Mrs. Girdauskienėi ir Mrs. Rašienei už tokį didelį pasiaukavimą ir priežiūrą mūsų mamytės, laikė jos ligos ir visą įdėtą rūpestį ir pagalbą laike šermentų, taipgi tiems, kurie pirkote gėles, t. y. Mr. ir Mrs. K. Janusams,

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba sulig susitarimo.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuotoj ir gydanį įvairias ligos. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld's

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas Kalba Lietuviškai Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus. 4539 PARK AVE. Montreal, Que.

Tel. AMherst 0342

5505 13th Ave., Rosemont, Montreal 36, Que.

Albertas J. Norkeliunas, C.S.C.

Visokiausia Apdrauda — Paskolos

Gyvasties, biznio, gaisro, apipilėsimo, automobilų, nelaim. atsit., langų ir kt.

Darau raštų ir dokumentų patvirtintus vertimus ir t.t.

Nuolatinis Patarnavimas

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DQ. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petruolis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

JAV K

PARYZIUS ti dabar abejonistų vadų lėjimą sudav Amerikos pre Europoje. Pas do tiktai kraš ji elementai, namoji "Tred dvasinis Mars kas, randasi tyje, negalėda valdžios elgės

Europiečiai žino, kad kur imami ir meta kur imamasi jų partiją, ten tvarka pr Tai yra visų pas, ir todėl deralio teism čia yra pate kurie atvirai parlamentari šaiposi, kaip, daro gaullista konservatyvie cialdemokrat nemalonioje mams, Bevin Saragatams, Gaspariams dabar bus survo sekėjus, ka "demokratijo

"Nedar

Vietinis (socialistų) ž kamu atgal ku: "Penki Amerikos dams!" ir ant reiške savo n "Nuosprendis garbės demo jai." Toliau oficialus soc "Le Populair nėjosi nenor Amerikos va pažymėjo, k "apgailėtinas tinas".

Britų darb cialus organa kė: "Reikia t čiausias Teis sprendį prieš munistų. . . čių leidiny Statesman an reiškia pas Aukščiausias nuosprendį, bus paskelbt

Mr. ir Mrs. L ir Mrs. A. S Mrs. Barčau Kačėrgiui ir Račiams, kur ant šermentų ir Andre St. visiems daly se.

Su gilia me,

Julius,

JAV Komunistų Vadų Nuteisimo Atgarsiai

PARYŽIUS. — Negali būti dabar abejonės, kad komunistų vadų imetimas į kalėjimą sudavė didelį smūgį Amerikos prestižui Vakarų Europoje. Pasitenkinimą rodo tikrai kraštutiniai dešinieji elementai, bet taip vadinamoji "Trečioji Jėga", tas dvasinis Marshallo plano vaikas, randasi sunkioje padėtyje, negalėdamas Amerikos valdžios elgėsi teisinti.

Europiečiai, mat, puikiai žino, kad kur komunistai sumami ir metami į kalėjimus, kur imamasi žingsnių prieš jų partiją, ten parlamentarinė tvarka pradeda brąškėti. Tai yra visų priimtas principas, ir todėl New Yorke federalio teismo nuosprendžiu čia yra patenkinti tik tie, kurie atvirai ir ciniškai iš parlamentarinės sistemos šaiposi, kaip, pavyzdžiui, tai daro gaullistai. Visi kiti, nuo konservatyvio centro iki socialdemokratų randasi labai nemalonioje padėtyje. Blumams, Bevinams, Spaakams, Saragatams, ir taipgi net De Gaspariams ir Schumanams dabar bus sunkiau įtikinti savo sekėjus, kad Amerika yra "demokratijos švyturys".

"Nedaro Garbės"

Vietinis "Franc - Tireur" (socialistų) žinią pranešė sekamu antgalviu su šauktuku: "Penki metai kalėjimo Amerikos komunistų vadams!" ir antru antgalviu išreiškė savo nuomonę, kad tai "Nuosprendis, kuris nedaro garbės demokratijos justicijai." Toliau į dešinę stovį oficialus socialistų organas "Le Populaire" visai sukinėjosi nenorėdamas kaltinti Amerikos valdžios, bet visgi pažymėjo, kad nuosprendis "apgailėtinas, labai apgailėtinas".

Britų darbiečių pusiauoficialus organas "Tribune" sakė: "Reikia tikėti, kad Aukščiausias Teismas pakeis nuosprendį prieš vienuoliką komunistų..." Kitas darbiečių leidinys, "The New Statesman and Nation" ir išreiškia pasitikėjimą, kad Aukščiausias Teismas pakeis nuosprendį, kad Smith aktas bus paskelbtas nekonstituciu.

Mr. ir Mrs. Lazauskams, Mr. ir Mrs. A. Šiliniams, Mr. ir Mrs. Barčauskams, Mr. V. Kačergiui ir Mr. ir Mrs. J. Račiams, kurie buvo atvykę ant šermenų net iš Ontarijos ir Andre St. Antoin; taipgi visiems dalyviams šermenyse.

Su gilia padėka pasiliekaime,

Julius, Mary ir Genutė Danusevičiai

niu. Bet tas darbiečių laikraštis nurodo, kad tuo tarpu raudonėdizmas ir ragany gaudymas Amerikoje gal pasieks negirdėtus aukščius.

Ir taip visoj Vakarų Europoje socialdemokratų ir centro partijų spauda sutiko New Yorke bylos nuosprendį su apgailėstavimu. Reikia imti omenin, kad tas apgailėstavimas vyriausiai motyvuotas ne širdingu susirūpinimu dėl civilių laisvių Amerikoje, arba susirūpinimu dėl komunistų likimo, bet visai kitu motyvu: nuosprendis pasunkina Marshallo plano gynėjų veiklą Europoje, puld Amerikos prestižą, ir tas automatiniai kenkia tiems anti-komunistams čia, kurie paraduoja po demokratijos skraiste.

Aštrūs Protestai

Bet tuo tarpu, kai tokie aplinkiniai motyvai skatina Spaako - Blumo - Saragato kompanijos nepasitenkinimą, nuoširdus ir galingas protesto balsas kyla iš darbininkijos ir kairių partijų. Tai jau beveik tradicija: pažangioji Europa sujunda, kuomet kapitalistinės Amerikos justicijos ranka nusleidžia ant revoliucinių kovotojų. Europos darbininkai demonstravo ir protestavo dėl Sacco ir Vanzetti, dėl Tom Mooney ir Billingo, dėl Scotsboro negrų, jie demonstruoja ir protes-

tuoja dabar dėl 11 komunistų nuteisimo. Italijoje kairiųjų socialistų "Avanti" apie nuosprendį kalba tokiais pat aštriais žodžiais, kaip komunistų "Unita". Čia Francūzijoje nuosprendis ypatingai sujudino darbininkiją, nes jame francūzai mato atgarsį to, ką reacininkai norėtų praveisti šioje šalyje. Francūzai darbininkai jaučia, kad protestuodami prieš Dennis, Winstono ir jų draugų nuteisimą, jie tuo pačiu laiku sako savo reacininkams: šalin rankas nuo Thorezo ir Kašeno!

A. Miškūnas

BROLIŠKOJE TSRS TAUTŲ ŠEIMOJE

(Atkelta nuo 3 pusl.) progimnazijų, negu jų buvo buržuazinėje Lietuvoje. Mieste ir kaime įvestas visuotinis privalomas septynmetis mokymasis. Moksleivių skaičius siekia 430,000. Ne pro šalį pažymėti, jog buržuazinė Lietuva per 20 metų nesugebėjo praktiškai įgyvendinti net ketverių metų mokymosi!

Kas metai išauga kultūriniai gyventojų poreikiai. Per pastaruosius 4 metus Lietuvos Valstybinė Leidykla išleido 1,500 pavadinimų knygų bendru tiražu per 20 milijonų egzempliorių. Ne tik miestuose, bet ir kolūkiuose suorganizuoti lektorijai, liaudies universitetai, kur paskaitas skaito stambiausieji Lietuvos mokslininkai ir valstybės veikėjai. Neseniai šiaulių apskrities Meškučių valsčiuje vyko Lietuvos TSR

Mokslių Akademijos sesija. Diskusijose dėl pranešimo apie tarybinio žemės ūkio mokslo pasiekimus dalyvavo kolūkiečiai. Jie papasakojo apie savo patyrimą, dalyvavo nagrinėjant grūdinių derlingumo, gyvulininkystės produktyvumo pakėlimo klausimus.

Respublikoje 12 teatrų daugybė kultūros namų, klubų - skaityklų. Per vasarą Valstybinis Dainų ir Šokių Ansamblis davė 61 koncertą apskričių centruose ir kaimuose.

Sėkmingai vystosi muzikinė kūryba. Pirmojo laipsnio Stalininė premija suteikta kompozitoriams Tallat-Kelpšai už kantatą apie Staliną ir B. Dvarionui už "Koncertą smuikui su orkestru". Puikius muzikos veikalus sukūrė kompozitoriai Karosas, Račiūnas, Klinickas.

Laimėjimų, pasiektų atkuriant ir išvystant liaudies ūkį, išdavoje, žymiai pakilo darbo žmonių materialinis ir kultūrinis-buitinis lygis. Vidutinis mėnesinis darbininkų uždarbis per 4 metus padidėjo 30 procentų. Įvykdžius piniginę reformą ir panaikinus kortelių sistemą 1947 metais, realusis darbo užmokestis išaugo daugiau kaip dvigubai.

Sparčiai atkuriamas komunalinis ūkis. Jau šių metų pradžioje atiduota naudotis daugiau kaip 340 tūkstančių kb. gyvenamo ploto.

Lietuvos gyventojai gauna nemokamą medicinos pagalbą. Atidaromos naujos ligoninės, ambulatorijos, gimdymo namai. Valstybė nuolat rūpinasi daugiavaikėmis motinomis. Jos apdovanojamos ordiniais, medaliais, joms išmokamos pašalpos. Motina Didvyrė Mačiulienė iš Ignalinos miestelio gavo per 25 tūkstančius rublių pinigines pašalpas.

Visa Lietuvos liaudies džiaugsmingai sutinka Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 32 metines. Tarybų Lietuva, vadovaujama komunistų partijos, tvirtai žengia į naujus ūkinės bei kultūrinės statybos laimėjimus, į komunizmo pergalę.

BUDAPESTAS. — Vengrijos darbo unijos skelbia, jog likviduojama bedarbių pašalpos įstaigos, nes bedarbių neliko ir jos nereikalingos daugiau. Bedarbių skaičius prieš karą čia buvo pasiekęs 1,200,000, tai labai daug, nes šalis nedidelė. Įsisteigus liaudies valdžiai, bedarbė mažėjo, o dabar likvidavosi visai.

Res.: WE. 3011

Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas

WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmdieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

MOUNTAIN SHOE STORE

Savininkas F. Šuflevičius

Parduodam įvairius batukus, guminius šiltus batus, moterim, vyram ir vaikam, prieinamiausia kaina.

Nuoširdžiausias Patarnavimas

2556 CENTRE ST. - Point St. Charles - MONTREAL

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metaliniu cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Frankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

3000 VERDUN AVE. — VERDUN

Tel. HE-MLOCK 2797

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

J. DOVYDAITIS

Kaimas Prie Mūšos

(Tęsinys)

Krikščiuonas, jau patogiai įsitaisęs pirmininko kėdėje, savo sūnų, septyniolikmetį Juliuką paskyręs sandėlininku, gi artelės svirną įtaisęs pas save sodyboje, pasišaipė:

— Koks iš Jodinsko bus grandininkas? Užkrauk ant jo pečių — jis vilks, o žmonėms įsakyti nemoka. Vadovauti ne kiekvienas gali. Grandininku žmogus turi būti gimęs.

Bet valdyba nesutiko su pirminko nuomone. Jodinskas tapo grandininku, o jam į grandį paskyrė: Andrašiūną, komjaunuolį Povilą Grybę, Petrą Valdžiūną, Tamošaitį, Tykumą, Briedytę ir dar kelis.

Džiūvė kalbėjo Jodinskui:

— Nuo tavęs, Jonai, priklauso dabar daug. Pasėliai — mūsų kraujas. Bus duonos apščiai — augs kolūkis. Pradykinėsim — derlių saujom matuosim. Išsilakstys nuskrūsti žmonės. Didelė gėda bus mums, kad gerą dalyką vėjais paleidom.

—

Iš pradžios Jodinskui nebuvo lengva. Pirmiausia — Krikščiuonas, lyg akmuo, užgulė nepatyrusį savo pareigose grandininką, dargi iki to laiko nežinojusį, kam gausaus derliaus grandys kuriamos, kokios grandininko pareigos. Vieton bičiuliškos paramos, nuosirdaus patarimo, Krikščiuonas rėkavo, kaip viršila kareivnėse. Jis nekentė buvusių sklypininkų ir savo pykčio nemokėjo slėpti.

— Tu susmukęs! . . . Zioplys! . . . Sugriuvęs tu! . . .

Jodinską, iš prigimties uždaro ir tylaus būdo, ne tuoj mokėjo atsikirsti akiplēšai. Bevelijo geriau neatsakyti į grubius užpuolimus, praeiti pro šalį, lyg jis jų negirdėtų. Ir dirbo savo darbą sąžiningai, dirbo artelei taip, lyg dirbtų pats sau.

Krikščiuonui tai dar labiau nepatiko. Kolektyvininko išdidus laikymasis, nekrepimas dėmesio į jo riksmus rodė, kad štai Jodinskas lyg didesnis už jį, nes visi žodžiai atšoka, lyg žirniai nuo sienos.

Nepatiko Krikščiuonui ir tai, kad Jodinskas greit tapo savarankus, kad jis nebėginėja pas išdidų pirmininką su klausimais, kur ir ką veikti, o pats sugėba nuspręsti, pats sutelkia savo grandį, moka ją išvesti, moka ir darbą pravesti. O kartą Jodinskas prie visų drožė (taip, kaip ir Krikščiuonas jį prie visų koliodavavo):

— Ko jūs čia gerklę laidot? Mūsų artelė — ne jūsų dvaras.

Jodinskas greit įsitraukė į naująsias savo pareigas. Kas jam nebuvo aišku — vakarais užgulęs knygutę ar laikraštį — ieškodavo. Padėjo jam ir greta švobiškio esančio žemės ūkio technikumui žmonės. Ateidavo į kolektyvą technikumui direktorius Gediminas, ateidavo mokytojai, agronomai. Nuosirdžiai šitie specialistai talkininkavo jauniems kolektyvininkams, vaikščiojo po jų laukus, sprendė kolūkiečiams neaiškius klausimus. Jodinskas kreipdavosi su klausimais, kaip gi Tarybų Sąjungos gūtoje kolektyvininkai

išaugina tokius didelius derlius. Technikumo specialistai, susėdę kur lauke ant kalvutės aiškino naujokus tarybinės agrotechnikos pasiekimus.

Ir godžiai klausėsi Jodinskas šitų pasakojimų.

Su savo grandimi jis prižiūrėjo žeminius kviečius. Kviečiai buvo pasėti trijose atskirose vietose — toli nuo viens kito išsimėčiusiuose sklypuose. Sėjo juos dar pavieniai valstiečiai, o suėję į kolektyvą, atidavė savo laukus artelei.

Technikumui direktorius Gediminas Jodinskui ne kartą sakė:

— Pasėjai — tik pradžią derliui padarei. O priežiūra viską nulėmia. Ir gera sėkla tegul bus, ir geroji žemė tegul ji įsėta, o neprižiūrėsi tinkamai ir nebus gausaus derliaus.

Laukai, kur buvo įsėti švobiškio kolektyvo kviečiai — lygūs, žemi. Vanduo šitoje žemėje ilgai laikosi. Jei pavasaris lietingas — skandina vanduo pasėlius, piktai grasina juos pražudyti.

Jodinskas teisingai sprendė neleisti vandeniui užsigulėti dirvose, o pavojus susidarė nemažas. 1948 metų pavasarį smarkiai lijo. Kviečiųkus su savo grandimi jis jau buvo papildomai patręšęs zuperiu ir salietra. Ir štai užgriuvo vandens gausybė. Dirvose susidarė didžiausios valkos.

Vieną dieną sušaukė jis grandį.

— Eime vandenį naikinti.

Nemalonus tai buvo darbas. Žemė molėta, vos kojas gali ištraukti iš klampumos. Buvęs žemės nuomininkas Tamošaitis Jonas, dabar kolektyvininkas, labiausiai iš visų artelės narių aptingęs, nepaslinkus, ėmė siūlyti:

— Į ką mes būsime panašūs. Toks purvas. Palaukim kelias dieniukes. Saulė išdžiovins balas.

Jodinskas pažvelgė į jį, tvirtai pasakė:

— Eime, kad sakau. Saulė savo darbą žino, o mes — savąjį.

Jie pasiėmė kastuvus ir nuėjo į kviečių lauką. Pats Jodinskas rodė pavyzdį, kaip dera dirbti.

Tamošaitis pakapstė nurodytoje vietoje, o paskui prisėdo ir užsėdėjo. Ilgai traukė dūmą.

Jodinskas nuėjo pasižiūrėti jo darbo.

— Vištos taip kapsto, o ne artelės žmogus, — ramiu, bet įtikinamumu balsu tarė grandininkas, apžvelgęs Tamošaičio darbą. Jis pats ėmė toje vietoje kasti gilesnį griovį, daugiau nieko nesakydamas ištižusiam grandies nariui.

Nepatenkintas Tamošaitis baigė rūkyti, pasiėmė kastuvą ir atėjęs prie Jodinsko, pabaigė darbą kaip reikalinga.

Po to grandininkas juos visus pervedė į antrą sklypą ir ten nulėdo vandenį, o iš šito lauko ir į trečiąjį. Grįžo jie purvini, bet šviesūs, linksmi. Tik Tamošaitis pūškėjo ir kažką po nosimi burbėjo.

Netrukus Jodinskas surinko savo grandį ir išvedė valyti piktžoles.

— Javai gražūs. Išsigalvojo braidyti po kviečius. . . Argi neiš-

augo?

Jodinskas nieko neatsakė, o nurodęs, kam kur stoti, pats pirmas leidosi į kviečius, raudamas usnis.

— Nepalikti. Dėti į krūvas, o paskui išnešim ir sudėginsim.

— Terleckynė, — pūkšėdamas, lyg parūgusi gira burbėjo Tamošaitis. Jis dirbo nelanksiom rankom. — Kviečius išmindžiosim.

Jodinskas atsirašo šalia jo.

— O tu, Tamošaitis, kai savo žemę turėjai — braidei po kviečius? — paklausė grandininkas.

— Kai piktžolė smarki buvo, pabraidydavau, — atsakė Tamošaitis, vėl traukdamas kapšiuoką su tabaku ir eidamas prisėsti.

— Tada tau kvietys rūpėjo, o dabar nebrangus?

Kažkas iš grandies prikišo:

— Artelė, matyt, Tamošaičiui ranką nudžiovino.

— Apsilpo žmogus.

— Valgyti mažiau užsigėdė.

Prisėdęs Tamošaitis, lyg negirdėdamas tų kalbų, traukė dūmą ir buvo bepradėdas kažką pasakoti. Bet Jodinskas jį nutraukė:

— Kai baigsim piktžoles ravėti, tada klostyk, Tamošaiti, apie ką tik nori. O dabar — pradėdam iš šito, va krašto, nuo miežių. . .

Jis pats pirmas nužingsniavo tęsti ravėjimą.

Nerangiai pakilo ir pasakotojas, visa grandis stėjo prie darbo.

Iš pradžių Tamošaitis urzguliuvo, girdi, nei parūkyti nebėra laiko. Bet paskui, pamatęs, kad visa grandis jam nepritaria, ėmė stengtis nebeatsilikyti, iš jo lūpų beveik visai išnyko burbėjimas.

Grandis cementavosi. Ji dirbo vis vieningiau.

Ir tai buvo nuopelnas grandininko, kuris šventai sekė pareigos įvykdymą.

Už tai lyg atsidėkodami sparciai, sparciai kilo kviečiai.

—

Vieną kartą Krikščiuonas artelės valdybai pranešė:

— Šit, gavome puikų namą. Įrengsim čia klubą-skaityklą, o galutiniam kambariui — valdybos kontorą. Bet pažiūrėkite į stogą, vyručiai. Išėikim. Patys dirstelėkime.

Jie visi išėjo kieman. Namu, kurį valsčius atidavė "Lenino Kelio" kolektyvo valdybai, stogas iš tiesų buvo netikęs.

— Skylė, prie skylės, — aiškino Krikščiuonas. — O mes turim būti geri šeimnininkai. Supūdysim gegnes, bėknius.

— Stogo reikia, — tarė Džiūvė.

— Tik iš kur pinigų paimsime medžiagai? Skiedrelėmis būtų geriausia. Ir apdažyti vertėtų. Tebus pats gražiausias namas bažnytkaimy.

— Skiedrelėmis? — pasipiktino Krikščiuonas. — Ubagai mes, ar ką? Cemento plytelėmis reikia! Ir dailu ir stipru.

— O iš kur jas imsime? — klausė Grybė Mykolas.

— Aš, vyručiai, parūpinsiu. Jūs pritariat?

— Kas reikia, tai reikia, — nusprendė valdyba.

Už kelių dienų Krikščiuonas pasiuntė kolektyvo vežimus ir iš savo sodybos atgabeno cementines plyteles.

— Savo atiduodu. Artelė mūsų visų.

Sudarė kolektyvininkų brigadą. Ji greit uždengė valdybos namo stogą cemento plytelėmis, o Krikščiuonas atnešė į valdybą sąskaitą. Joje buvo parašyta, kad už kiekvieną plytelę jis prašo po 1,5 rublio. Už stogą išėjo virš tūkstančio rublių.

— Kapeikos, vyručiai. Toks stogas. Šimtui metų!

Kolektyvininkai susižvalgė tarpusavyje. Virš tūkstančio rublių Krikščiuonas išima iš artelės kasos, o tuo tarpu tos plytelės pas jį patėjo karui užiant, kaip trofėjinės. Ir kaštavo, gal būt, bačkutę alaus.

— Gal su pinigų palauksim, pirmininke? — pasakė Džiūvė. — Mum geležies reiks pirkti. Ir karvių valsčius žada parduoti.

— Negaliu! Negaliu! — nukirto jį Krikščiuonas. Pas mane trys sūnūs ir dvi dukterys. Mokiniai pas mane. Knygos, plunksnos, drabužiai. Aš vos sumezgu galą su galu. Jokiu būdu negaliu.

Valdyba išmokėjo pinigus.

O keliems mėnesiams praėjus, paaiškėjo, kad vienos stoginės plytelės kaina — 35-40 kapeikų.

Po kiek laiko kolektyviniam ūkiui prireikė bosų žibalo. Rūpinosi kuru kūlimui.

Nuėjo žmogus iš artelės į valsčių — negavo. Nėra.

Susirinko valdyba. Kas daryti? Žibalas išskirtas, reikia tik vežti.

Krikščiuonas paprašė išklaustyti jo.

— Nepaismim žibalo — sužlugdysim kūlimo planą. Neįvykdysim prievolių valstybei. Negalėsime atiduoti už darbdarinius. O vėliau — galim ir visai degalo negauti. Žinot, kokia valdinė tvarka? Praėjo dokumentų laikas ir sveiks buvęs. . .

Valdybos nariai apsiniaukusiai veidais tarėsi iš kur gauti degalui supilti indų. Atrodo, kad priešo neperžengiamą slenkstį.

O Krikščiuonas ir vėl prakalbo:

— Yra tokie bosai. Dideli, geležiniai bosai. Aš ryt jums atvešiu. Artelė man už viską brangiausia. Stiprinkime mes ją kuo galim.

Ir iš tiesų, kitą dieną Krikščiuonas, pasitelkęs kolektyvininkus, atidardino bosus.

— Tik dirbkim, vyrai! — kalbėjo vaikščiodamas po kaimą Krikščiuonas. — Laikykimės visi krūvoj. Vienas už visus, visi už vieną. Gyvensim taip, kad dešimts parapijų pavydės.

Kiek laiko praėjus, jis valdybon atnešė sąskaitą. "Už parduotą artelę tokį ir tokį turtą, bosus ir t.t., priklausom gauti 1,800 rublių."

Sužinojo kolektyvininkai ir pasipiktino.

— Kaip šitaip? — šaukė Karamziną. — Mes viską sunėšėm savo valia, viską ką turėjome, o Krikščiuonas nuslėpė. Gi dabar pinigą plėšia.

(Bus daugiau)

Grįžęs
na su
kelei
vend
nueit
barat
ninką
kalb
dama
tyti
kė, l
supra
beti
jis bu
kojo,
ma eti
jis gal
ti, aš
ja per
koks nu
mano ž
gi aš n
jau pas
kad mes
Jis liep
pavarde
ėmęs tel
paskamb
laukti, s
suras žn

Praėjū
laiko par
nų, lydin
Pro spy
dalinom
ventais
kojau ž
vieną pa
papasak
gi yra t
su mumi
teris iš
gestapo
vusi. Ma
met žm
jūs būk
tai žinor
Ji pap
viena ko
išsiaišk
šnipe.

Grįžda
buvau p
mas, ka
žmonai
neliko b
man bu
viški fas
tenkino
žimu V
gijai. Jie
ir seka.
posakis,
lėjime:
nimo pr
parazitų
rių, šni
nėra.

Grįžęs
tutinių
lėjo jau
militin
mezgam
sirodo, k
nāvos ir
tvarkos
cijoj. Vo
vo arešt
laikytas
sakojo a
kalėjime
apie kai

Nuo Vilniaus iki Toronto

Rašo Naujas Kanadietis

(Tęsa)

Grįžęs į savo barakų rajoną sužinojau iš vieno bendrašeivio, kur randasi apgyvendintos moterys. Mutariau nueit pas jas. Prie moterų barakų radosi stovinti esesininkai prie įėjimo vartų. Užkalbinu juos vokiškai, klausdamas, kaip galėčiau pasimatyti su savo žmona. Jis atsakė, kad labai vokiškai mažai supranta ir patarė man kalbėti rusiškai. Pasirodo, kad jis buvo ukrainietis. Jis pasakojo, kad vyras draugžima eiti į moterų kiemą, bet jis galįs mano žmoną išsukti, aš galėsiu pasikalbėti su ja per tvorą. Jis paklausė, koks numeris barako, kur mano žmona randasi. Kadangi aš nežinojau, tai negalėjau pasakyti, tik paaiškinu, kad mes tik vakar atvykome. Jis liepė užrašyti vardą ir pavardę, paėmė raštelį ir paėmęs telefono ragelį kaž kur paskambino. Man liepė palaukti, sakydamas, kad jeigu suras žmoną, tai atves čia.

Praėjus gal pusvalandžiui laiko pamačiau ateinant žmoną, lydimą vieno esesininko. Pro spygliuotą vielą pasidalinome išpuoliais, pergyventais stovykloje. Papasakojau žmogui, kad mačiau vieną pažįstamą "tipelį". Ji papasakojo, kad pas jas irgi yra tokių "tipelių", kartu su mumis atvežtų. Vieną moteris iš Alytaus esanti su gestapo uždaviniais atvažiavusi. Man labai patiko, kuomet žmona perspėjo: "Tik jūs būkite atsargūs, o mes tai žinome, ką reikia daryti". Ji papasakojo, kaip jai su viena komjaunuole pavykę išsiaiškinti minimą gestapo šnipę.

Grįždamas į savo barakus buvau patenkintas, matydamas, kad mano patarimai žmonai ir kitoms mergaitėms neliko be pasekmės. Dabar man buvo aišku, kad lietuviški fašistų sąmūšiniai nesitenkino tik vienu mūsų išvežimu Vokietijon darbo vergijai. Jie apstatė mus šnipais ir seka. Prisiminė kaž kieno posakis, girdėtas Kauno kalėjime: Yra išrastos apsigynimo priemonės nuo visokių parazitų, bet nuo provakatorių, šnipų, kunigų — vaistų nėra.

Grįžęs atsiguiliau ant aukštutinių narų. Šale manęs gulėjo jaunas vyrukas liaudies milicininko uniformoje. Užmezgame pasikalbėjimą. Pasirodo, kad jis buvo nuo Jonavos ir laike tarybinės santvarkos tarnavo Kaune milicijoje. Vokiečiams užėjus buvo areštuotas ir iki išvežimo laikytas kalėjime. Jis papasakojo apie vėlesnį gyvenimą kalėjime, po mano išėjimo, ir apie kai kurių mano gerų

draugų likimą. Sužinojau, kad keletas iš mano kamerų draugų buvo nužudyti, kiti liko dar kalėjime.

Jis buvo tikras humoristas, nes mokėjo ir liūdniausius momentus atpasakoti taip, kad nenoromis turėjai juoktis. Nuo pat pirmo pokalbio su juo pajutau jam kažkokią simpatiją ir norėjau, kad kartu patektume į vieną darbavietę, arba kad bent netoli būtume apgyvendinti.

Anksti iš ryto per garsin kalbinius buvo pranešta beveik visomis pasaulio kalbomis, kad tolesnio nurodymo visi liktume savo barakuose. Ties ta vieta, kur aš gulėjau, buvo sienoje langas. Neturėdamas ką veikti žiūrėjau pro jį. Pamačiau kaip keletas esesininkų ir civilių, laikydami rankose lazdas, ėjo linkui virtuvės, kur dar iš vakaro stovėjo būriai žmonių, laukdami šios dienos pietų davinio. Po to pasigirdo bausis riksmas. Mačiau kaip esesininkai lazdomis mušė ir gainiojo ten stovėjusius žmones. Tie, kurie nesuskubo, ar negalėjo pabėgti, buvo mušami. Matėsi daug gulinčių ant žemės, kada stipresnieji išlakstė. Atvažiavo keturi sunkvežimiai ir susikrovė gulinčiuosius ant žemės. Sunkvežimiai, lydimi esesininkų, išvažiavo pro vartus. Gal už kokių dvidešimt minučių netoli barakų esamame miškelyje pasigirdo šaudymas iš šautuvų, bet greitai nutilo. Supratome, kad tai buvo sušaudyti tie, kurie neseniai buvo iš čia išvežti. Tai buvo vargšai alkani žmonės.

Lazdos ir šautuvai tarp tautinių fašistinių gengsterių buvo naudojami prieš alkanus, beteisius žmones labai plačiai. Ir vis po priedanga gelbėjimo Europos "civilizacijos". Barbarizmas, prieš kurį viduramžių inkvizicija yra tik šešėlis, įvyko dvidešimtam amžiuje, ir ne kuriame necivilizuotame pasaulio kampelyje, o Europoje, "kultūringoje Vokietijoje" ir josios užgrobtuose kraštuose. Fašistinės gaujos buvo užsimojusios sunaikinti visus pažangiai galvojančius žmones ir ant milijonų nekaltų žmonių kaukolių statyti savo "triumfo" paminklą, "švesti" savo pergalę.

Lygiai devyniomis per garsiakalbį pranešė, kad tokie ir tokie numeriai turi pasiėmę lagaminus eiti į pirmą

Toronto Lietuvių Organizacijų Švietimo Komisija Rodys

Gražias Filmas

Sekmadienį, Lapkričio 13 Dieną

Lietuvių Salėj

(160 Claremont St.)

Po Filmų Seks Žaidimai

Visi Kviečiami Atsilankyti. Laisva Įžanga

Pradžią 7.30 val. vak.

Švietimo Komisija

Toronto Progresyviai Lietuviai Darbuojasi

TORONTO. — Kai kam gal atrodo, kad Toronte progresyviai lietuviai užmigo, nieko neveikia. Tikrumoje taip nėra. Veikimas eina visomis sritimis.

Pereitą šeštadienį buvo puikus kaukių vakaras. Tiesa, maskaradininkų buvo nedaug, bet šokiuose dalyvavo gražūs skaičiai. Nekurios draugės buvo pasirengusios labai įdomiai. Viena draugė vaizdavo kopūstą, kita rudėnį. Buvo ir čigonė, lulu šokikė ir t.t. Reikia atiduoti kreditą draugėms ir draugams, kad nepatingėjo pasiręgti ir pajavairinti vakarą.

Ant rytojaus įvyko Sūnų ir Dukterų Draugijos susirinkimas, po kurio Toronto Lietuvių Moterų Klubu narės davė labai puikią vakarienę. Tokią vakarienę sunku aprašyti, kaip reikia. Buvo labai

skanios sriubos, kalakutienos ir visokių prieskonių. Kas tiktai valgė, visi gyrė.

Moterys šią vakarienę surengė tikslu duoti progą nariams ir prijautėjams paremti svetainės pagražinimą. Jos nori nupirkti užuolaidas langams. Už tai kai kurie parėmė gausiomis aukomis.

Šeštadienį bus vyrų pajū balius. Sekmadienį bus rodomos gražios filmos. Menininkai rengiasi perstatyti juokingą Žemaitės komediją "Apsiriko". Sekite pranešimus ir skelbimus.

Bangos choras stropiai ruošiasi prie Liaudies Balsų koncerto. Taipgi jis ruošia savo parengimą. Žvaigždės choras taip pat neatsilieka. Tiesa, jam labai sunku, bet jis, gabios mokytojos vadovaujamas (R. Strazevičiūtės), nestovi ant vietos. Jo sunkumai susidaro iš to, kad jo nariai išauga ir apleidžia chorą. Stoją nauji, jauni dainininkai, kuriems reikia pradėti iš pradžios. Bet jis prirenkia dainininkus Bangos chorui.

Menininkai žada duoti šią žiemą gerų veikalų.

Korespondentas

ji kiemą. Buvome sustatyti vėl pagal numerius. Čia pavardės neegzistavo, tik numeriai ir numeriai. Antroje kiemo pusėje stovėjo moterys ir vaikai. Kieme buvo pora šimtų vokiečių, daugiausia dėvinčių SA uniformas. Tai iš įvairių fabričių ir dvirų suvažiavę pasirinkti sau darbo vergų.

(Bus daugiau)

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Norintieji susitikti su savo tautiečiais uželkite!

NATIONAL HOTEL

655 MAIN ST., WINNIPEG, MAN. Įvairios rūšys alaus, taipgi kambariai nakvynei. Sav. Peter Chernecki

Ką Dabar Kunigai Sako Per Pamokslus

NEW WESTMINSTER, B. C. — Spalio 23 dieną nutarėm su žmona nuvažiuoti į lietuvių bažnyčią. Kilo noras pasiklausyti pamokslų. Mat, aš virš 20 metų negirėjau lietuviško pamokslų. Sakau, ką gi dabar lietuviški kunigėliai sako per pamokslus.

Pasivėlavom ant mišių, bet pataikėm kaip tik ant pamokslų. Kunigėlis peržegnojo žmones ir pradėjo keikti Juozą Staliną ir jo politiką. Buvo gėda ir klausytis. Kaip kunigui, tai netiko tokius žodžius vartoti. Keliavom, kaip politikierius laike riakimų.

Sako, Stalinas raudonas, raudonesnis ir už dažus, beprotis, su savo didžiulėmis armijomis nori užimti visą pasaulį. Jo armijos esančios apiplyšusios, skarmaluotos, išbadėjusios, be jokio mokslo, be jokios kultūros, nieko nesuprantančios. Girdi, atima iš žmonių nuosavybes. Ir lietuviai išlakstę nuo jų į svetimas šalis, apleidę savo brangią tėvynę. Suvažiavę nemažai į Kanadą, išsisklaidę po įvairius kampus, kad ir susigaudyti sunku.

Jis visai, tačiau, nelietė Hitlerio, nacių, kurie veržėsi į visus kraštus, norėdami užkariauti visą pasaulį, nuo kurių gintis turėjo ir Tarybų Sąjunga. Jis viską išvertė kojomis aukštyn. Tarybų Sąjungą, prieš kurią mobilizavosi ne tik naciai, bet ir demokratų reakcingieji politikieriai, pavertė agresore, viso kaltininke, o tikrieji agresoriai ir kaltininkai paliko neliešti.

Išsikeikęs, kunigėlis sukalbėjo maldelę ir paprašė dievą, kad jis sulaikytų Staliną, o jie visi galėtų grįžti į Lietuvą ir vėl viešpatauti.

J. Ch.

M. W. Kellermann ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto Ofiso telef. WA. 5900 Rezidenc. — MO. 1232

Harry R. Ranks Company

W. Zaleschook — Laidotuvių Direktorius Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina Patarnavimas 24 Valandas 455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

Tel. AD. 1618

Šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė: Vestuvių bukietai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Pranešimai

Montreal, Que.

Susirinkimas

Šiuomi pranešame, kad Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos susirinkimas šaukiamas sekmadienį, lapkričio 13 dieną, 1 valandą po pietų, Bovet svetainėje, 2571 Ontario St. East, kampas Frontenac.

Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti. Yra svarbių reikalų aptarimui.

Valdyba

Delhi, Ont.

Parengimas

Mokyklos Naudai

Lithuanian Social Welfare Club, š.m. lapkričio 12 dieną, 7 val. vakaro, Hawtrey kaimė, savo svetainės patalpose rengia šokių vakarą. Šokiams grieš gera muzika. Veiks bufetas su kietais ir minkštais gėrimais bei užkandžiais.

Šio parengimo pelnas skiriamas Tillsonburgo Katalikų Pradžios Mokyklai (St. Mary's R. C. School). Šią mokyklą lanko ir keliolika lietuvių mokinių, daugumoje nesenai atvykusių. Klubas nori materialiai ir moraliai paremti mokyklą, tuo pačiu

sudarant tautiečių vaikams geresnes sąlygas, nes mokykla yra privačiai išlaikoma.

Kviečiame visus iš vietos ir tolimesnių apylinkių atvykti į šį pasilinksminimą ir linksmi lietuviškoje nuotaike praleisti keletą valandų, kartu paremiant kilnų ir gražų klubo šio vakaro parengimo tikslą.

Klubo Pareng. Kom.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmos Kuopos Kandidatai

TORONTO. — Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos nariai jau nominavo 1950 metų valdybą, tai yra, kandidatus į valdybą. Nominuoti patyrę draugijos nariai ir galima tikėtis, kad iš jų išrinkta valdyba bus veikli. Rinkimai įvyks metiniame susirinkime.

Į pirmininkus yra nominuoti S. Karvelis ir V. Jusaitis, į vicepirmininkus — V. Matonis ir J. Stinson (Sniceris), į raštininkus — P. Pleskus ir Ch. Povilaitis, į finansų raštininkus — J. Grigaliunas ir K. Miškunas, į išdėninkus — J. Žulys ir V. Vitkus, į maršalkas — P. Karvelis ir S. Kaptainis, į knyginkus — P. Alksnis, į kontrolės komisiją — A. Makštelė, P. Alksnis ir J.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmo Kuopa Rengia

Vyrų Pajū Balių

Šeštadienį, Lapkričio 12 Dieną

Lietuvių Svetainė

(160 Claremont St.)

Visi vyrai ir vaikinai prašomi atsinešti pajū su vitaminais, o visos merginos ir moterys kviečiamos ateiti ir padėti suvalgyti. Pajais pasistiprinus bus smagu ir linksmą pasižokti prie geros muzikos.

Pradžią 8 val. vak.

Parengimų Komisija

Petraitis.

Tai gi, kaip matote, bus iš ko pasirinkti. Visi patyrę ir darbštūs draugijos nariai. Napamirškite dalyvauti ant metinio susirinkimo ir atiduoti balsus už tuos, kurie jums atrodo turėtų būti išrinkti.

Reporteris

Lankėsi Toronte

Lankėsi Toronte ir dalyvavo Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos kaukių vakare Lietuvių svetainėj, Mrs. E. Pečiulaitienė su dukrele Birute. Pečiulaičiai gyvena Mont-

reale. S. Pečiulaitis turi biznį.

Pečiulaitienė su dukrele buvo nuvažiavusi pas savo pusseserę ant tabako farmų.

Savaitė laiko atgal lankėsi Toronte, vykdamai į tabako distriktą montrealiečiai S. Virball ir A. Naruševičius. Draugas Virbalas yra elektrinių darbų kontraktorius.

Report.

TORONTO. — Balsuotojų sąrašai dėl miesto valdybos rinkimo jau gatavi ir galima pasitikrinti, ar esate įrašyti. Sąrašai dėl pasitikrinimo bus atdaryti iki šio mėnesio 19 d. Tai yra, iki tos dienos dar

bus galima įsirašyti į sąrašus, jeigu neįrašyti.

Galima telefonuoti į Aldermano Charles Sims ofisą 274 College St. Jo telefonas: MI. 7337.

Parduoda - leško

Pardavimui

Parduodamas tabako ūkis. 130 akrų žemės, 4 kišos, 130 pėdų grynauzės, jaunas sodas iš 300 visokių vaismedžių. Kreipkitės: J. ir N. Kisieliai, R. R. 1, Mt. Brydges, Ont.

Krautuvė Pardavimui

Parduodama krautuvė 926 Dundas St. West. 6 kambariai ir krautuvė. Netoli lietuvių ir krautuvė. Netoli lietuvių bažnyčios. \$12,500. Kreipkitės pas savininką: EL. 2680 (Toronto).

Namas Pardavimui

Parduodamas namas, kietų plytų, 8 kambarių, aliejum apšildomas, Rusholme Rd., Toronte. Kaina \$12,000. Savininko telefonas: ME. 8952, po 6 val. vak.

Lietuvis Barberis

Patyręs plaukų kirpėjas
932 Dundas St. W.

Kampas Gorevale Ave.
Toronto

RE-NEW

DRY CLEANERS

Valome ir taisome vyriškus ir moteriškus drabužius, taipgi prosinamą vietoje laukiant. Paimame iš namų ir pristatome atgal. Drabužiai apsaugoti aukšta apdrauda. Darbas garantuotas

Atdara nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro
Šeštadienį iki 5 val. vak.

415 Roncesvalles Ave. — LL. 1451 — Toronto
Savininkas: J. Šinkunas

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksinę ir sidabrinę prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui, esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creation of fine

FUR GARMENTS

Restyling and Repairs

Workmanship Guaranteed

MODERN

COLD STORAGE

PLANT ON THE PREMISES

506 Queen W. 750 Yonge

AD. 8834 RA. 8971

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 8924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

Suite 403 - 455 Spadina

Toronto

Ofiso Tel. KI. 4989

Rezidenc. MU. 0191

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas
Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

BERGMAN FUR CO.

Lietuviškai Kalbąs Kailininkas

Kailiniai Pagaminami Tiesiai Dirbtuvėj, Pagal Jūsų Pasirinkimą ir Mierą

Mes Turime Visokių Rūšių Futrų

Mes Taipgi Perdirbame ir Sutaisome. Darbas Garantuojamas, Moderniškas. Šaltas Padėjimas Vasarai

197 Spadina Ave. — Toronto
EL. 6509

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917